

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U BUGOJNU
Broj: 46 0 K 110439 23 K
Bugojno, 18.12.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE !

Općinski sud u Bugojnu, po sudiji Sonsirej Radivojević, uz sudjelovanje zapisničarke Maide Cetin, u krivičnom predmetu protiv optuženog E.H. zbog krivičnog djela „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“ iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine¹ (u daljem tekstu KZ FBiH) po potvrđenoj optužnici Kantonalnog tužilaštva broj: T06 0 KT 0031912 22 od 19.04.2023. godine, nakon javno održanog i zaključenog usmenog glavnog pretresa od 30.10.2024. godine održanog u prisutnosti optuženog i njegovog punomoćnika branitelja Mesuda Duvnjaka advokata iz Bugojna , te Kantonalnog tužitelja Nedžada Islamovića, a u prisustvu optuženog na ročištu za objavu presude od dana 08.11.2024. godine, a bez uredno obaviještenih branitelja i Kantonalnog tužitelja, Sud je donio i istog dana javno objavio:

P R E S U D U

OPTUŽENI: E.H. zv. „...“, sin Dž. i majke E. rođ. Č., rođen ... godine u B., nastanjen u mjestu ..., općina B., Bošnjak, državljanin BiH, JMBG .., pismen, završio SSS, po zanimanju vodoinstalater, zaposlen kao ..., neosiguran, neoženjen, bez djece, vojsku nije služio, ne vodi se u VE, lošeg imovnog stanja, osuđivan i to:

- Presudom Općinskog suda Bugojno br. 46-0-K-063945-15-Kps pr. 16.04.2016. godine, zbog K.D. iz člana 286/1 tač. a) u vezi sa čl. 31 KZ F BiH, na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) mjeseca, uvjetno na 1 (jednu) godinu,
- Presudom Općinskog suda Bugojno br. 46-0-K-075649-17-Kps pr. 02.12.2017. godine, zbog K.D. iz člana 183/3 KZ F BiH, na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, uvjetno na 1 (jednu) godinu i 6 (šest) mjeseci,
- Presudom Općinskog suda Bugojno br. 46-0-K-065919-17-Kps pr. 15.10.2018. godine, zbog K.D. iz člana 362/2 u vezi sa čl. 31 KZ F BiH, na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci,
- Presudom Općinskog suda Bugojno br. 46-0-K-078455-17-K pr. 24.10.2019. godine, zbog K.D. iz člana 300/2 KZ F BiH, na novčanu kaznu u iznosu od 500,00 KM,
- Presudom Općinskog suda Bugojno br. 46 0 K 089919 19 K pr. 03.03.2022. godine, zbog K.D. Ugrožavanje sigurnosti KZ F BiH, na kaznu zatvora u trajanju od 4 mjeseca, lišen slobode dana 03.11.2022.godine u 09,00 sati, zadržan naredbom KT Travnik broj T06 0 KTA 0031912 22 od 03.11.2022.godine, **određen pritvor Rješenjem Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 K 110439 22 Kpp 2 od 04.11.2022. godine u trajanju od 30 dana sve do 03.12.2022. godine do 09,00 sati, pritvor produžen Rješenjem Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 K 110439 22 Kv 2 od 01.12.2022. godine u trajanju od 2 mjeseca sve do 03.02.2023. godine do 09,00 sati, trenutno na slobodi, ne vodi se drugi krivični postupak;**

¹ ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/2003, 21/2004 - ispravka, 69/2004, 18/2005, 42/2010, 42/2011, 59/2014, 76/2014, 46/2016 i 75/2017,)

K R I V J E

Što je:

U vremenskom periodu od 2019. godine pa sve do 03.11.2022. godine, na području općine B., suprotno odredbi člana 4. Zakona o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga (Sl. Glasnik BiH broj: 8/06, 103/08 i 51/11), iako je bio svjestan da se radi o materijama koje su propisom proglašene opojnim drogama te da je prodaja i držanje radi dalje prodaje istih zakonom zabranjeno i htijući to, neovlašteno prodavao opojnu drogu cannabis u više navrata osobama i to: A.Ć. i A. K., E. S., A. S., S. H.1, S. H.2, A. D., S.R., V. R., A. M. za novčane iznos od po 20,00 KM 30,00 KM, 50,00 KM, 100,00 KM i 200,00 KM, te je neovlašteno prodavao opojnu drogu speed (amfetamin) u više navrata osobama: E. P., E. S., Š. H., E.B.1, S. H.1, S. H.2, S. R., V. R., A.M. za novčane iznos od po 10 KM, 20,00 KM, 30,00 KM, 50,00 KM, 100,00 KM i 200,00 KM, pa je u navedenom vremenskom periodu radi prodaje skrivao opojnu drogu cannabis u kući i okućnici osobe S.Z. u mjestu ..., općina B., da bi dana 03.11.2022. godine oko 06:25 sati prilikom pretresa porodične kuće, pratećih objekata i okućnice u mjestu..., općina B., koje koristi E. H., kao i pretresa kuće, pratećih objekata i okućnice nenastanjene porodične kuće osobe Z.L. u mjestu..., općina B., koju koristi E. H., koja se nalazi preko puta njegove porodične kuće i koju je E. H. koristio za skrivanje droge, te je od strane ovlaštenih službenih osoba MUP-a Travnik kod istog pronađena i oduzeta opojna droga amfetamin neto mase 7,103 grama koja se nalazila u staklenoj tegli sa bijelim metalnim poklopcem pronađena u dvorištu nenastanjene kuće Z. L. pored betonskog zidića, opojna droga cannabis neto mase 6,976 grama upakovana u prozirnu pvc kesicu pronađena u dvorištu nenastanjene kuće Z. L. pored betonskog zidića, opojna droga cannabis neto mase 3,229 grama upakovana u prozirnu pvc kesicu pronađena u dvorištu porodične kuće E. H. pored betonskog zidića, koja opojna droga je s obzirom na količinu, način i vrstu pakovanja namijenjena daljoj prodaji, te je predmetna opojna droga oduzeta od strane ovlaštenih službenih osoba MUP-a Travnik uz izdatu potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta.

Dakle, neovlašteno prodavao i držao radi dalje prodaje ili na drugi način neovlašteno stavljaio u promet materije ili pripravke propisom proglašene opojnim drogama

Čime je počinio krivično djelo „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“ iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

Pa sud optuženog E. H. uz primjenu navedene zakonske odredbe kao i uz primjenu odredaba članova 41., 42., 43., i 49. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine kao i uz primjenu odredbe člana 300. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu ZKP FBiH) ²,

OSUĐUJE

**NA KAZNU ZATVORA
u trajanju od 4 (četiri) godine**

² ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/2003, 56/2003 - ispravka, 78/2004, 28/2005, 55/2006, 27/2007, 53/2007, 9/2009, 12/2010, 8/2013, 59/2014 i 74/2020)

Na temelju odredbe člana 57. stav 1. Krivičnog zakona Federacije BiH u naprijed izrečenu kaznu ima se uračunati vrijeme lišenja slobode od dana 03.11.2022.godine od 09,00 sati i dalje kao i vrijeme koje je optuženi E. H. proveo u pritvoru od dana 04.11.2022.godine od 09,00 h do dana.03.02.2023. godine u 9,00 h.

Na temelju odredbe člana 78. Stav (1) KZ F BiH , a u vezi sa članom 238. stav 4. KZ FBiH od optuženog E. H. se trajno oduzima opojna droga i to: **opojna droga amfetamin neto mase 7,066 grama (trag 1.) i opojna droga cannabis neto mase 6,949 grama (trag 2.) i 3,202 grama (trag 5.) sve upakovano u bijelu kovertu oznake prilog uz akt broj: 09-18/2-03-5-2150 privremeno oduzeta po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine.**

Na temelju odredbe člana 78. stav 1. KZ F BiH od optuženog E. H. se trajno oduzimaju predmeti upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela **I to mobilni telefon marke: Apple Iphone 6, (trag 3.) IMEI brojeva: ..., pretplatničkog broj: ..., upakovan u bijelu kovertu oznake prilog uz akt broj: 09-18-18/1-03-5-2150 a koji je privremeno oduzet po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine.**

Na temelju odredbe 114. KZ FBiH od optuženog E. H. se oduzima novac u apoenima 5x20 Eura, serijskoj broja novčanica: UB9302755511, UB1747986563, SE3059334344, RA5354130642, NA4819155067, sve upakovano u malu plavu kovertu oznake E. H. **TRAG br.4 – 5 papirnih novčanica u apoenu od 20 Eura, privremeno oduzeto po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine** a koja će biti uplaćena na račun za posebne namjene - konto Federalne Agencije za upravljanje oduzetom imovinom po pravomoćnosti presude, a na temelju odredbe člana 10. stav 1. i stav 7. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom FBiH.³

Na temelju odredbe člana 202. stav 1. ZKP F BiH, optuženi E. H. se obavezuje da naknadi troškove krivičnog postupka i to troškove dolaska svjedoka u iznosu od **120,00 (stotinu i dvadeset) KM**, troškove službene odbrane po branitelju Mesudu Duvnjaku o čemu će sud donijeti posebno rješenje, te troškove paušalnog iznosa od **200,00 (dvije stotine) KM** u roku od 1 (jedan) mjesec dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Kantonalno tužilaštvo Srednjobosanskog kantona je svojom optužnicom broj T06 0 KT 0031912 22 od 19.04.2023. godine podignute zbog krivičnog djela „Neovlaštena proizvodnja i promet i stavljanje u promet opojnih droga“ iz člana 238. st.1 KZ FBiH, optužilo pred ovim sudom E. H., a činjenično opisanog u izreci ove presude.

Sudija za prethodno saslušanje Randžana Hadžibegović Haračić je dana 16.05.2023. godine potvrdila optužnicu, a na ročištu za izjašnjenje o krivnji optuženi se izjasnio da nije kriv, pa je sud nastavio sa redovnim krivičnim postupkom okončan završnim izlaganjima stranaka i branitelja dana 30.10.2024. godine.

³ (Službene novine FBiH 71/14)

Sud je utvrdio da je u cijelosti ispoštovano pravo optuženog na stručnu odbranu obzirom da je optužen za krivično djelo za koje je zakonom zapriječena kazna zatvora od 1 godine do 10 godina, tako što je optuženog po njegovom izboru u toku cijelog glavnog pretresa branio advokat Mesud Duvnjak, postavljen po službenoj dužnosti zbog obavezne odbrane, a kod koje ličnosti je optuženi ostao do zaključenja glavnog pretresa.

U svom završnom izlaganju Kantonalni tužitelj Nedžad Islamović je izjavio da je po mišljenju tužilaštva dokazana krivično pravna odgovornost optuženog za djelo za koje se tereti, ističe da su u toku ovog postupka svjedoci sa općine B. mijenjali svoje iskaze iznoseći tezu da su prisiljavani i primoravani i maltretirani od strane policijskih službenika, da potpišu izjave koje nisu njihove, a svjedok koji nije iz B. svoju izjavu iz istrage nije mijenjao, pa ovo potvrđuje da je tačan navod službenika S. L. da je sam tada osumnjičeni/optuženi izjavio da će sve svjedoke natjerati da mijenjaju izjave, svjedoci su suočeni sa policijskim Službenicima i pri suočenju nisu mogli opravdati razloge zbog kojih bi im se vjerovalo da su prinuđeni na bilo koji način da potpišu izjave, a koje ne predstavljaju njihov iskaz, a protiv policijskih službenika koji su bili u postupku nije bilo prijava za nezakonit postupak, nisu vođeni disciplinski postupci niti je bilo kakva medicinska dokumentacija predočavana. U pogledu istaknutih navoda svjedoka koji su mijenjali iskaze, u dijelu da se boje službenika S. L. mora naglasiti da su isti neutemeljeni, ni jedan od svjedoka nije izjavi da je imao ikada ranije bilo kakav sličan problem sa navedenim PS službenikom i ostaje nejasno zašto bi ga se sada bojali. Retoričko pitanje se postavlja, da li S.L. može „srediti“ kako kaže svjedok E.S. da ga se privede, maltretira i psihički i fizički, a isti svjedok navodi da S. L. posao obavlja profesionalno, pa zašto bi se svjedok bojao privođenja ostaje otvoreno pitanje. E.S. ne govori istinu i ne zna šta je svjedočio, potvrđuje činjenica da je na pitanje branitelja od 02.07.2024. godine, iskazivao da je povodom istog događaja bio pozivan od strane policijskog službenika A.J., da je policajcima predočio nalaz psihijatra i da ga nisu ispitali dok je već na sljedećem pretresu, na unakrsno pitanje tužiteljice izjavio da su ga tom prilikom „uzeli izjavu“ i ako im je dao medicinsku dokumentaciju, ovaj svjedok je tvrdio da nije školovan da bi mogao dati izjavu onako kako je sačinjena tokom istrage, na čemu je više puta potencirao, očito ranije pripremljen šta da iskazuje, tvrdio je da je S.L. sačinio izjavu i da je on to morao potpisati a onda na pitanje suda na pretresu od 02.07.2024. godine da li su ga ikada dirali misleći na PS službenike isti izjavi da nisu ali da im se mora izdiktirati sve i ovo pokazuje da je ovaj svjedok pred sudom istinu zaobišao, jer je istina da je on dao svoj iskaz, a službenik S.L. kao takav unio u zapisnik. Službenik S. L. logično nije mogao imati informacije iz izjave prije uzimanja izjave koje se tiču ličnog odnosa između svjedoka i optuženoga o onome što je svjedok tokom druženja sa osumnjičenim vidio a što je sve uneseno na zapisnik, a što je svakako primijećeno u toku izvođenja ovog dokaza. Posebno je zanimljivo kod ovog svjedoka i to da je po završetku ispitivanja na pretresu od 02.07.2024. godine, se izvinjavao optuženom što jasno ukazuje da je upravo optuženi lice koga se on boji, a ne S. L. ili bilo ko drugi. Svjedok A.K. također nije obrazložio sudu razloge zbog kojih bi mu sud trebao vjerovati da je bio prinuđen na davanje iskaza kakav je dao u istrazi, zanimljivo je da na dva pretresa svjedok drugačije iskazuje kako je istog upoznao, koliko ga poznaje pa je tako na pretresu od 25.03.2024. godine izjavio da optuženog poznaje iz viđenja sa igranja termina u ..., a da ga lično poznaje od predmetnog događaja, da su komunicirali preko društvenih mreža, da je tražio od optuženog da kod njega prespava jer je kod kuće imao nesuglasica, da je to jutro upala policiji, prvo je tvrdio da je uz batine dao iskaz, pa da su ga tukla lica pod maskama, a pod maskom su navodno specijalci koji nisu

prisutni ispitivanju, zatim da ga nisu tukla lica koja su od njega uzimala izjavu, a na pretresu od 02.07.2024. godine je istakao da je optuženog upoznao na stadionu u..., što znači da ga je znao lično prije događaja, dodao da je sve nađeno od droge njegovo, a da to nije stigao prošli put pojasniti sudu, a dodaje da ga optuženi vodio kući i ako je ranije tvrdio da nije mogao kući jer je bio u svađi sa svojim, gdje je uzeo drogu, gdje ju je ostavio, jer se plašio da mu je optuženi ne ukrade. Tvrdio je da je on pokazao policiji gdje je droga, što je u suprotnosti sa svim dokazima odbrane, naveo je da je imao 3 paketa i da je mislio da mu je optuženi ukrao treći ali da ga je on našao u avliji što je isto u suprotnosti, a svu drogu je pronašao S. L., bez prisustva ovog svjedoka. Činjenica da je svjedok pripremljen od strane odbrane vidljiva jer i tokom ispitivanja na pretresu od 02.07.2024. godine, i sud sam reagirao na način ispitivanja od strane branioca sa sugestivnim pitanjima. Nakon čega je svjedok iskazao treći način kada i kako je upoznao optuženog navodeći da je to bilo noć prije događaja na stadionu, svjedok je tvrdio da je njegova droga, pa je na pitanje suda, o kojoj se količini radilo nije znao odgovor na pitanje. Pojašnjenje svjedoka o trećem paketu, koji je navodno bacio u dvorište jer se plašio da će mu optuženi ukrasti, je najblaže u ruku rečeno, priča za malu djecu jer nije imao vremena da se spremi za kompletno davanje ovog iskaza i nije mogao očekivati i predvidjeti sva pitanja do kojih je došlo na pretresu. Svjedok S. H.2 je na pretresu od 25.03.2024. godine izjavio da nije kupovao drogu od optuženog, potvrdio je da je njegov potpis na izjavi sa istrage, da su mu policajci postavili pitanja a da je on sve slobodnom voljom odgovarao, a poslije tvrdi da su ga prisilom naveli na potpis ne pojašnjavajući o kakvoj Prisili je bilo riječ, ovaj iskaz je kontradiktoran jer navodi da je slobodnom voljom odgovarao pa poslije navodi da je prisiljavan, te je dodao da je validnija izjava koju je dao pred sudom, a ovakvo obrazloženje svjedoka nema argumente kojim bi se izjava data u fazi istrage iopće dovela u sumnju. Svjedok A. D. je također promijenio izjavu iz istrage, tvrdeći pred sudom da je konzumirao ranije travu ali da nije kupovao od optuženog, nego da je nađe kraj puta pored međe, a nakon predočavanja izjave svjedok je iskazao da je tačno šta je rekao pred sudom, a da je iskaz davao pred tri ljudske gromade i morao je da kaže i šta treba i šta ne treba i moraš pred njima reći šta hoće a nije naveo da su ga tukli, dakle nesporno je svjedok dao izjavu kakvu je dao u istrazi nije iskazao da ga je bilo ko prisilo, nego je to kao njegovo mišljenje da mora reći šta oni hoće a pri tome nije rekao da su mu PS službenici govorili šta treba da svjedoči i kako, jasno je da je i ovaj svjedok pripreman od strane odbrane za svjedočenje jer nije ponudio nikakvo opravdanje za promjenu izjave i po mišljenju KT njegov iskaz iz istrage je validan istiniti i kao takav se mora prihvatiti. Svjedok S.R. je također promijenio iskaz dat u istrazi navodeći da od optuženog nije kupvao drogu, da ga je optuženi znao počastiti da su zajedno konzumirali i potvrdio je svoj potpis na izjavi, pojasnio da je pozvan pozivom radi E. H. i da kaže da li zna šta mu se desilo i da vide da li je kupovao drogu, naveo je da je to bilo „strašno“ iskustvo da je navodno bio pijan, da pola stvari nije izjavio, da su ga silili da kaže za koliko novaca je kupovao, ali ga niko nije tukao, da su mu navodno prijetili pritvorom, da je bilo 4-5 prisutnih policajaca, među kojima je i S.L. koji mu nije prijeti a kao ostali jesu. Po mišljenju KT ova argumentacija za promjenu iskaza nije valjana, naime, dobiti poziv kao svjedok a poslije spominjati pritvor dakle nemati uopće status osumnjičenoga više je nego neargumentovan razlog za promjenu iskaza. Svjedok V. R. očito mijenja svoju izjavu iz istrage ističući da mu u PS nisu dali da kaže šta je i kako je da je S.L. naveo šta je htio a da on nije htio da se raspravlja sa policijom i to su kao razlozi da njegova izjava iz istrage nije istinita pa bi trebalo biti tačno što je izjavio pred sudom a to je da od optuženog nije kupovao drugu. Svjedok A. M. kao opravdanje promjene iskaza u odnosu na ono što je iskazao pred sudom rekao je da u izjavi nije ništa tačno jer se

navodno tada nije družio sa optuženim kada se slučaj događao a igrom slučaja i ovaj svjedok je bio pijan kad je davao iskaz. Na pitanje branioca zašto je rekao da je konzumirao drogu od strane E. H., rekao je da ga niko nije silio i potpisao je jer je takvo stanje, a ovo potvrđuje da je izjava iz istrage tačna i uzeta na zakonit način. Svjedok S. H.1 iz ... je pred sudom potvrdio da mu je poznato da se optuženi bavi prodajom narkotičkih sredstava i da je istu kupovao, da su se dogovarali preko FB i aplikacije Messenger, da su se dogovorili da preuzimanje bude kod džamije u..., da se provozaju u autu i preuzme drogu za novac, da je jednom vidio da negdje pored puta ispred kuće iz nekog kanala uzima drogu dok je svjedok, E. P. također iz ..., potvrdio da je za njega drogu kupovao S.H.1 od optuženog i potvrdio izjave iz istrage kao autentične. Svjedok S. Z. je na sudu također promijenio izjavu iz istrage obrazlažući da je tačno da je dao takvu izjavu, jer su mu policijski službenici rekli da neće nikoga da tuže ili gone, što očito nije nikakvo obrazloženje svjedoka da bi mu sud poklonio vjeru kao da bude validno ono što kaže pred sudom. Na pitanje odbrane pojasnio je da je kod njega vršen pretres, pronađena droga, i da su mu navodno policajci obećali da neće voditi postupak protiv njega ako bude svjedočio protiv njega a potvrdio je da je postupak vođen, a svjedok je sklon kriminogenom ponašanju i sasvim je poznato da kada se svjedoči da se izjava svakog svjedoka koristi u daljem toku postupka a da u slučaju nezakonitih radnji policija nije ni ovlaštena koga će da goni a koga ne. Čak teoretski i da su mu tako rekli možemo povući zaključak da izjavu mijenja upravo iz revolta jer je i on procesuiran za drogu koja mu je pronađena. U pogledu prigovora o nezakonitim radnjama po mišljenju kantonalno tužilaštvo oni su neosnovani i u toku razgovora data su obrazloženje. Analiza razgovora svjedoka i optuženog jasno se zaključuje da se razgovor vodi u cilju preprodaje opojnih droga. Danas smo čuli i prigovor nezakonitih radnji pretresa u dijelu da je pretresu prisustvovala osoba koja je bila policajac, suvišno je ovo obrazlagati jer ovakva zapreka da bilo čije zanimanje kojim se bavimo bude smetnja da isto lice bude svjedokom radnji koje policija provodi je suludo. U konačnici kantonalno tužilaštvo predlaže da se optuženi oglasi krivim, da mu se izrekne sankcija u skladu sa zakonom, te da se obaveže optuženi na snošenje troškova krivičnog postupka u visini i roku kako to sud odredi. Privremeno oduzete predmete trajno oduzeti i uništiti.

U završnom izlaganju branitelja Mesuda Duvnjaka isti je izjavio da je u toku ovog postupka radnje ove optužbe koje su stavljene branjeniku na teret nisu dokazane. Nisu dokazane zasigurno u kategoriji van svake sumnje kako to predviđa ZKP i KZ. Ovakva optužba nije ni mogla biti dokazana jer je ista paušalna i u smislu mogućnosti dokazivanja, a i u smislu iznošenja odbrane. Navodi se u optužbi da je optuženi u period od dvije godine držao i prodavao drogu. Pritom su navedena lica kojima je navodno prodavao drogu. Navodi se period u rasponu dvije godine, a da se ne navodi pritom kada, gdje, kome od lica je navodno prodavao drogu, a onda dođu pred sud ta lica i izjave da su uživaoci droge, da su izjave koje su davali u policiji davali zato što su privođeni da su pristali potpisati zapisnike o uzetim izjavama da ih ne bi zadržavali i pritvarali. Nedvojbeno su iskazali da nikada nisu kupili drogu od optuženog. Zatim se navodi da je drogu tu koju je prodavao držao u kući S. Z. Znači imamo u činjeničnom opisu navedenu činjenicu i okolnost na strani 2. optužnice, citira "pa je u navedenom vremenskom periodu radi prodaje skrivao drogu Cannabis u kući i okućnici osobe S. Z., u mjestu..., općina B.", završen citat. Upravo ovaj sud je u zakonitom postupku utvrdio i osudio S. Z. za tu drogu koja je pronađena u njegovoj kući. Navodi se zatim da je prilikom pretresa kuće optuženog i napuštene kuće preko puta pronađena droga. Dokazano je u ovom postupku da u kući i autu koje koristi optuženi nije pronađena nikakva droga. Droga koja je pronađena, pronađena je u napuštenoj kući preko puta, a

nije čak ni izveden nijedan dokaz da je bilo kada na bilo kakav način optuženi koristio kuću preko puta i da optuženi ima bilo kakve veze sa tom kućom. Dokazano je da kuća pripada porodici Z.L. i da je u zajedničkom dvorištu sa drugom obnovljenom kućom u kojoj živi porodica Z.L. ima potpunu kontrolu na tom kućom, pa je zasigurno ne može niko drugi koristiti. Nasuprot tome svjedok A.K. koji je čudnim povodom prenoćio kod optuženog je pod punom odgovornošću izjavio da je droga njegova, da ju je on tu sakrio, da je nije smio unijeti u kuću, da mu je optuženi ne bi uzimao i potrošio, odnosno da je zajedno ne bi potrošili jer su oba uživaoci droge, a da je planirao drogu potrošiti naknadno sa nekim djevojkama. Kada smo rekli da je prenoćio po čudnim okolnostima to tvrdi iz razloga što iz svjedočenja i optuženog i A.K. se vidi da oni nisu prijatelji, bez obzira kada su se oni upoznali, ni na kakav način nije njihovo prijateljstvo potvrđeno pa nije jasno zašto A.K. dolazi da noći kod optuženog, a taj isti svjedok neposredno pred sudom kaže da iskazi u PS nisu tačni i da ne želi da krivo svjedoči i da je sve pronađeno u kući Z.L. njegova droga i da ju je on sakrio i da je on, a ne kako se tvrdi da su PS službenici pronašli istu, nego je on odveo policajce na lice mjesta i pokazao im drogu a što je odbrana dokazala fotografijom da je A. K. pokaza mjesto gdje se nalazi droga. Znači ni na kakav način nije van svake sumnje utvrđeno da je optuženi držao i prodavao droge, kao što nije ni dokazano da droga koja je pronađena je i u kakvoj vezi sa optuženim. Na čudan način došao A.K. da moli i prenoći kod optuženog, kako je moguće da i ako je po naredbi suda bio naređen pretres objekata i lica koja se zateknu, i po kojoj zakonskoj odredbi se A.K. amnestira da je uopće učesnik i lice koje je zatečeno na mjestu pretresa, da ga se ne spomene u zapisniku da je bio prisutan, a to se čini od policijskih službenika. Oni za to nisu nadležni, to je mogao učiniti tužioc i samo tužilac, a isti svjedok je morao biti evidentiran kao lice u objektu pretresa, a zatim lice nad kojim su vršene radnje i te radnje su morale biti evidentirane i fotografisane, a vidi se na fotografiji koju je odbrana uvela da nad njim službenici poduzimaju radnje, da ga odvede do napuštene kuće. To su potvrdili i svjedok A.K. i optuženi i drugi svjedoci, i iskazali da je on otišao i pokazao gdje je droga, a na sudu je nedvosmisleno i jasno izjavio da je to njegova droga. Ovo ponavlja drugi put da je to izjava neposredno pred sudom, da je on istu ponovio i nakon upozorenja da li je svjestan koje po njega mogu biti posljedice davanja ove izjave. On je iskazao da zna, a sigurno zna jer je već suđen za ovu istu vrstu djela, pa prema tome, to je njegova istinita izjava i data pred sudom, i nije nikakav izjava da pomogne optuženom i to niko zasigurno ne bi učinio i ako zna da za te radnje može dobiti zatvorsku kaznu i koliku a on to zna. Vršiti se pretres, koji je očito dokazan nezakonitim, prvo, a po izjavi optuženog njemu nije omogućeno pravo na branioca, drugo, isti je zatvoren u jednu prostoriju i onemogućuje mu se da prati radnje pretresa, a što je nedvosmisleno dokazano kroz ovaj postupak, a pri tome što je također dokazano kroz ovaj postupak istom su nanesene povrede u postupanju prema njemu zbog čega mu je ukazana liječnička pomoć. Sve da nije nezakonit pretres iz ovih razloga, nezakonit je zbog lica koja su angažovana kao svjedoci u koje postoji sumnja u pristrasnost, u angažovanju svjedoka u toku pretresa, a dokaze smo potvrdili da je ranije bio zaposlen u PS i primao plaću, a zatim da je angažovao drugog svjedoka on, a koji je njegov radnik i uposlenik. Nakon pretresa, a nedopustivo, privode se svjedoci i uzimaju izjave, a kako su svjedoci iskazali pod pritiskom da su kupovali od optuženog drogu. U redu stvari a postupanja u istrazi, a sud zna pravo, bilo je sasvim logično i normalno da je u nekakvom operativnom radnju, eventualno policije imala saznanja da su kupovali droge od optuženog, a nakon toga vršili pretres, ovdje je postupljeno sasvim nezakonito, vrši se pretres kuće koja nije od optuženog, a kako je izjavio u svom iskazu da se radi o prvim komšijama sa kojim je u izuzetnim odnosima i da od sramote ne bi nikada ušao u njihovo dvorište bez pitanja. U toku postupka svjedoci koji su izjavili da

jesu od optuženog kupovali drogu, a koje kantonalno tužilaštvo u obrazloženju pokušava načiniti osnovnim za ovakvu paušalnu optužbu, a ne primjećuje da su to činili prije 2019 godine, a drugi koji su to izjavili su potvrdili na upit branioca da su u zavadi sa optuženim, a njihov iskaz ima razlog zbog nerazriješenih dugova, jedan zbog djevojke a drugi je zbog navoda na zapisniku. Nijednim dokazom, nijedna radnja iz optužbe nije dovedena u neposrednu vezu sa optuženim. Ovakva neodređena, paušalna optužba dokazivana je dokazima paušalno neutvrđenog sadržaja. Tako saslušani policijski službenik izjavljuje da je optuženi važio za neuhvatljivog dilera, pa da ga je on uhvatio, zaboravljajući pritom da su pretres radili desetak policijskih službenika, a ne samo on. Tvrdnja da A.K. nije pokazao drogu gdje je otkrivena u suprotnosti je sa fotografijom gdje se vidi, a koja je uvedena kao dokaz gdje se vidi da isti pokazuje mjesto pored napuštene kuće, a na fotografiji je originalan datum da se radi o tom danu, nažalost ovaj svjedok je lice zatečeno u objektu, prilikom pretresa i to je to lice o kojem smo govorili da nije nigdje evidentirano ni kao zatečeno, ni kao prisutno, ni da su nad njim vršene radnje, a samo ne znam po kojoj odredbi i kojeg zakona. Policijski službenici svjedoci u detalje sjećaju se svega što je protiv optuženog, a ne sjećaju se koga su zatekli u kući prilikom pretresa, odnosno, na upit odbrane poimenično, kada odbrana nabroji lica izjavi da nisu sigurni. Nemoguće je za policijskog službenika prosječnih sposobnosti a kamo li službenika koji su učestvovali u radnjama pretresa da se mogu sjetiti detalja gdje je šta pronađeno, a da se ne mogu sjetiti ko je od lica zatečen u objektima, koliko vozila je zatečeno u dvorištu i sl. Navod o povredama kod optuženog koje je zadobio tog dana i navod o samopovređivanju u redu su čudnih okolnosti koje su pratile pretres iz kojih su proizišli dokazi a na osnovu kojih je podignuta ova optužba. Kako smo već naveli, dokazi ni u pojedinačnoj ni u međusobnoj vezi ne dokazuju ni posebno ne van svake sumnje. U ovakvoj situaciji smatra da je sud u obavezi primjeniti načelo ZKP-a in dubio pro reo. Sud zna kategoriju dokaza in peius i in favorem. U primjeni ovog načela predlaže sudu da optuženog oslobodi od optužbe, jer ista nije dokazana van svake sumnje. Ovo posebno kada je dokazano zdravstveno stanje i psiho karakter optuženog, uživatelj droge sa ... koji zasigurno nije sposoban biti neuhvatljivi diler, jer biti uživatelj ne znači biti diler, a kako smo već naveli u njegovoj kući, u vozilu koje koristi nije pronađena droga, niti su pronađene nikakve druge stvari koje koriste dileri, vaga, plastične stvari i drugo. Radi se prvenstveno o bolesnom čovjeku koji se trenutno liječi od ... što je dokazano kroz ovaj postupak, međutim ne samo od konzumiranja droge, a poznato je ovom časnom sudu jer je vještačen u drugom predmetu, da se liječi od ... koja dugo traje od trenutka kada je izgubio oca i ostao da živi sam bez ikakvih uslova za život jer mu tad majka nije bila zaposlena, a što je potvrdila i njegova majka saslušana kao svjedok. Opreza radi ako sud u radnjama optuženog nađe elemente krivičnog djela iz stava 3. Posjedovanje, onda će zasigurno svaka kazna novčana i uslovna postići i represivnu i preventivnu svrhu ili kazna zatvora u visini one koje je bio u pritvoru, jer je već istu postigla svrhu, on više nije uživatelj droge, liječi se. Ovo predlaže jer postoji neka količina Cannabisa iz optužbe od 3,229 grama koja je pronađena pored ograde njegovog dvorišta pa ako sud to bez obzira što nije u njegovoj kući i dvorištu uzme i smatra da je njegova onda to jeste situacija iz stave 3. Posebno predlaže takvu sankciju, jer mu se tako omogućilo liječenje koje je u toku i koje je uspješno i od ... oboljenja, a posebno od odvikavanja droge koju više ne konzumira od tog pretresa kuće, tj. Od 03.11.2022.godine. Ovdje ima situaciju, da se sud treba odrediti da sudi spram odredbama ZKP na osnovu neposredno izvedenih dokaza i zakonitih materijalnih dokaza iz ovog postupka, ili na osnovu izvedenih dokaza u toku istrage i izjava uzimanih od policijskih službenika, te na osnovu izjava za koje su mahom svjedoci tvrdili da nisu njihovi istiniti iskazi, da su ih potpisali pod nekom

vrstom prisile, odnosno pošto su iskusni a svi su ovisnici, da je to bio način da budu pušteni iz policije, a sa druge strane nezakonitih materijalnih dokaza a koji su proizašli iz nezakonitog pretresa. Odbrana je sigurna da će sud da sudi po ZKP a da će postupati u temelju presude isključivo na neposredno provedenim dokazima pred sudom i zakonitim materijalnim dokazima. Dokazano je sve što su naveli kroz ovo završno izlaganje, a sažeto da imamo nedokazanu ni jednu radnju optuženog, i dokazane nezakonite dokaze. Nisu provedeni baš ni jedan dokaz koje ukazuju na radnju optuženog iz optužbe. Navodi tužilaštva da je optuženi pa i odbrana učestvovali i utjecali na izmjenu iskaza nemaju nikakav osnov, nemaju logiku obzirom na to ko su svjedoci pa sasvim ispravno upravo na tu činjenicu ukazuje tužilac kada karakteriše S.Z., svi svjedoci su ovisnici, uživaoci droge, višestruki povratnici i niko im ne treba objašnjavati da imaju mogućnost dati iskaz u PS i dati pred sud i reći da ta izjava nije tačna zašto su je tako dali i navesti razloge zašto je ista data, a svi mahom su davali razlog da su privođeni u PS i jesu privođeni, nisu pozivani i da iz iskustva znaju da će biti zadržani dok ne daju izjavu i da su to uradili i potpisali izjave takve kakve jesu od strane policijskoj stanici ponuđene. Ja govorim o dilemi gdje se mora sud odraditi i posebno kod ove vrste djela, a tužilaštvo koje spočitava u toku postupka čak i radnju pomaganja vršenja krivičnog djela je moglo sve izbjeći da ima situaciju da je tužilaštvo uzelo izjave i ne bi bilo nikakve dileme, a PS službenici su mogli prevazići ovu radnju jednostavnom radnjom a to je obezbijediti istu, a tužilaštvo bi sigurno naložilo tu radnju, a mogli su sa omota materije uzeti otiske, vještačiti i utvrditi da li su isti otisci na materiji, a i dalje ostaje kod prijedloga da se optuženi oslobodi od optužbe.

U završnom izlaganju optuženi E. H. se pridružio branitelju.

U dokaznom postupku od dokaza optužbe pred sudom su izvedeni dokazi saslušanjem svjedoka koji su direktno i unakrsno ispitani i to svjedoci A. Ć., A. K., A. S., E.B.1, S. H.1, S. H.2, A. D. , S. R., V. R. ,A. M.E. P., E.S., Š.H.,S. Z.,M. H., E. B.2, policijski službenik inspektor S. L., S. B. krim. inspektor MUP-a SBK Travnik. Ispitani su vještaci N. K., dipl. ing. hemije Krim vještak za droge i toksikološka vještačenja, FUP Centar za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja Sarajevo, i A.R., kriminalistički vještak za mobilne telefonske uređaje i telekomunikacione tehnologije, FUP Sarajevo, Centar za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja Sarajevo. Od materijalnih dokaza optužba je uložila u spis Službena zabilješka MUP Travnik broj: 02/3-3-284/22 od 03.11.2022.godine, Službena zabilješka MUP Travnik broj: 02/3-3-40/23 od 21.02.2023.godine, Službena zabilješka MUP Travnik broj: 02/3-3-283/22 od 03.11.2022.godine, Službena zabilješka MUP Travnik broj: 02/3-3-286/22 od 03.11.2022.godine, Službena zabilješka MUP Travnik broj: 02/3-3-310/22 od 22.11.2022.godine, Naredba za pretresanje Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 K 110439 22 Kpp od 27.10.2022. godine, Zapisnik o pretresanju MUP Travnik broj: 02/3-3-32/22 od 03.11.2022.godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine, Obavijest Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 K 110439 22 Kpp od 04.11.2022. godine sa priložima: fco Izvještaj o izvršenom pretresanju MUP Travnik broj: 02/3-3-04-2-941/22 od 03.11.2022. godine, fco Zapisnik o pretresanju MUP Travnik broj: 02/3-3-32/22 od 03.11.2022.godine, fco Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine, Naredba za hemijsko vještačenje Kantonalno Tužilaštvo Travnik broj: T06 0 KT 0031912 22 od 17.11.2022. godine, Prijedlog za izdavanje naredbe za pretres i vještačenje pokretnih stvari Kantonalno Tužilaštvo Travnik broj: T06 0 KT 0031912 22 od 10.11.2022. godine, Naredba za pretres i vještačenje mobilnog aparata

Općinski sud Bugojno broj 46 0 K 110439 22 Kpp 3 od 11.11.2022.godine, Naredba Kantonalno Tužilaštvo Travnik broj: T06 0 KT 0031912 22 od 28.12.2022. godine, Nalaz i mišljenje FUP Sarajevo, Centar za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja, Odsjek za hemijsko toksikološka vještačenja Sarajevo broj: 09-18/2-03-5-2150 od 29.12.2022. godine, Nalaz i mišljenje FUP Sarajevo, Centar za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja, Odsjek za dokumente, rukopise, fono-foto i video tehniku, mobilnu i kompjutersku tehnologiju Sarajevo broj: 09-18-18/1-03-5-2150 od 08.12.2022. godine sa prilogom bijela koverta oznake prilog uz akt broj: 09-18-18/1-03-5-2150 u kojoj se nalazi CD, Zapisnik o lišenju slobode PS Bugojno broj: 02/4-3-62/22 od 03.11.2022.godine, Zapisnik o predaji lica lišenog slobode PS Bugojno broj: 02/4-3-62/22 od 03.11.2022.godine, Izvod iz kaznene evidencije za osumnjičenog E.H. PS Bugojno broj: 02/4-3-04-2-1-43/22 od 09.02.2022.godine, Izvod iz kaznene evidencije za osumnjičenog E. H. iz baze TCMS-a od 18.04.2023.godine, Fotodokumentacija MUP Travnik broj 02/3-5-04-2-941/22 od 03.11.2022.godine, te Bijela koverta oznake prilog uz akt broj: 09-18/2-03-5-2150 u kojoj se nalazi ostatak vještačenog materijala- opojna droga cannabis i amfetamin, Bijela koverta oznake prilog uz akt broj: 09-18-18/1-03-5-2150 u kojoj se nalazi mobilni telefon marke: Apple Iphone 6, IMEI brojeva: ... , pretplatničkog broj: ... , Plava koverta oznake E. H. TRAG br.4 – 5 papirnih novčanica u apoeni od 20 Eura u kojoj se nalaze novčanice serijskoj broja: UB9302755511, UB1747986563, SE3059334344, RA5354130642, NA4819155067 u apoenima 5x20 Eura.

Odbrana je u cijelosti prigovorila materijalnim dokazima optužbe, te je isticala prigovore nezakonitosti, a koje je sud odbio rješenjima na glavnim pretresima, te je u spis prihvatio dokaze, kako su predloženi od strane optužbe o čemu će sud detaljno obrazložjenje dati u nastavku presude.

Od dodatnih dokaza optužbe sud je vršio uvid i čitao Službenu zabilješku MUP Travnik broj 02/3-3-102/24 od 26.06.2024. godine, a koju je sačinio svjedok S.L., čemu se odbrana protivila i u cijelosti osporavala.

Članom 288. stav 1. ZKP FBiH predviđeni su izuzeci od neposrednog provođenja dokaza, odnosno da se iskazi dati u istrazi dopušteni su kao dokaz na glavnoj raspravi i mogu biti korišteni prilikom direktnog ili unakrsnog ispitivanja ili pobijanja iznesenih navoda ili u odgovoru na pobijanje, nakon čega se prilažu kao dokazni materijal ili za dodatno ispitivanje. U ovom slučaju osobi će se dati mogućnost da objasni ili pobije svoj prethodni iskaz.

Na osnovu odredaba člana 288. stava 1. Zakona o krivičnom postupku FBiH sud je prihvatio prijedlog tužilaštva, te su svjedocima optužbe i to A. Ć., A. K., A. S., E. B.1, S. H.2, A. D., S. R., V. R., A. M., E. P., E. S., Š. H., M. H., i E. B.2 predočavani Zapisnici o saslušanju svjedoka u toku istrage i to Zapisnik o saslušanju svjedoka A.Ć. MUP Travnik broj: 02/3-3-480/19 od 30.10.2019. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka A. K. MUP Travnik broj: 02/3-3-576/22 od 03.11.2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka A. S. MUP Travnik broj: 02/3-3-300/22 od 09.06.2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka A. S. MUP Travnik broj: 02/3-3-605/22 od 17.11. 2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka E. B.1 MUP Travnik broj: 02/3-3-598/22 od 15.11. 2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka S. H.2 MUP Travnik broj: 02/3-3-585/22 od 10.11.2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka A. D. MUP Travnik broj: 02/3-3-72/23 od 28.02.2023. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka S. R. MUP Travnik broj:

02/3-3-75/23 od 28.02.2023. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka V. R. MUP Travnik broj: 02/3-3-74/23 od 28.02.2023. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka A. M. MUP Travnik broj: 02/3-3-73/23 od 28.02.2023. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka E.P. MUP Travnik broj: 02/3-3-14/23 od 12.01.2023. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka E. S. MUP Travnik broj: 02/3-3-679/22 od 26.12.2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Š.H. MUP Travnik broj: 02/3-3-603/22 od 16.11.2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka S. Z. MUP Travnik broj: 02/3-3-609/22 od 18.11.2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka M. H. MUP Travnik broj: 02/3-3-597/22 od 15.11.2022. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka E. B.2 MUP Travnik broj: 02/3-3-569/22 od 31.10.2022. godine, nakon čega su navedeni zapisnici kao dokazi optužbe uvedeni u spis, a sve iz razloga što su pobrojani svjedoci odstupali od iskaza koje su dali u istrazi pred ovlaštenim službenim osobama, a na koje je odbrana imala prigovor nezakonitosti u smislu da su svjedoci prisiljavani od strane policijskih službenika da daju iskaze protiv optuženog, odnosno da su iz straha svi ovi svjedoci dali pred policijom lažne iskaze, kako bi se zaštitili od maltretiranja i prijetnji.

Od dokaza odbrane optuženi E. H. je davao iskaz kao svjedok odbrane u svoju, korist, te su saslušani ljekar S.T., a nakon što ga je optuženi oslobodio dužnosti čuvanja profesionalne tajne u skladu sa odredbom člana 96. stav 1. tačka c. ZKP FBIH, majka optuženog E.Č. koja je kao svjedok odbrane nakon što je poučena o pravu da odbije iskaz, pristala da da isti, u skladu sa odredbom člana 97. stav 1. tačka b. ZKP FBIH, a na okolnosti zakonitosti pretresa, kao i svjedoka pretresa saslušani su i direktno i unakrsno ispitani svjedoci K. M., A. K. i inspektor S. L., te je odbrana u spis suda uložila jednu fotografiju navodno od dana 03.11.2022. godine na dan pretresa slikano iz nepoznatog izvora i koja je mutna, te se nije utvrdilo sa sigurnošću ko se na njoj nalazi. Odbrana je isticala da se na istoj nalazi A. K. koji navodno pokazuje inspektorima gdje se droga nalazi, a tužilaštvo je istoj prigovaralo u cijelosti u smislu relevantnosti, nepoznavanja porijekla fotografije i nemogućnosti da se sa sigurnošću utvrdi ko je lice na fotografiji.

Od dokaza suda na okolnost navoda optuženog o postupanju policije prema njemu tokom dana pretresa 03.11.2022. godine sud je saslušao svjedoke, te su direktno i unakrsno ispitani svjedoci policijski službenici Policijske stanice Bugojno M.A. i A.Dž., na okolnost odvođenja optuženog u Hitnu pomoć Bugojno i njegovog fizičkog stanja prilikom privođenja, te je sud vršio uvid i čitao materijalne dokaze i to medicinsku dokumentaciju dostavljenu iz KPZ Busovača broj 01/03-2-09-31/22-5307/24 od 25.10.2024. godine sa zdravstvenim kartonom i nalazima za optuženog od 27.01.2023. godine i specijalističkim nalazom Odjela psihijatrije Kantonalne bolnice Zenica od 12.12.2022. godine i 04.01.2023. godine, te JU Dom zdravlja Bugojno broj 01/1-5.111 od 29.10.2024. godine sa Ispisom iz Protokola pacijenata Službe Hitne pomoći za dan 03.11.2022. godine, a na koje stranke i branitelj nisu imali primjedbi, niti su zatražili izvođenje drugih dodatnih dokaza.

Na okolnosti zakonitosti ispitivanja svjedoka E. S. od dokaza suda su saslušani svjedoci S. L. kao lice koja je uzimalo iskaz od ovog svjedoka dana 26.12.2022. godine, a koji je dostavio sudu medicinsku dokumentaciju da je u navedenom periodu bio kod psihijatra i da je bio loše u momentu davanja izjave i da je bio nesposoban da istu da i to: medicinsku dokumentaciju JU Dom zdravlja od 14.11.2022. i 05.12.2022. godine, 01.08.2022. godine dr S. T., pouka o pravima osumnjičenika od 17.08.2023. godine i rješenje Županijskog suda u Splitu od 03.05.2024. godine o uvjetnom otpustu E. S.

Na okolnost zakonitosti ispitivanja svjedoka optužbe i ispravnosti zapisnika o saslušanju svjedoka prema prigovorima odbrane, sud je od dokaza suda, a u toku glavnog pretresa radi odluke o zakonitosti odstupio od redovnog toka dokaznog postupka, te je u skladu sa odredbom člana 99. stav 2. ZKP FBiH izvršio suočenje svjedoka u pogledu važnih činjenica i to E. S. i S. L., A. K. sa S. V. i S. H.3, S. M. sa S. L., i svjedok A. Ć. sa S. H.3, a koji su direktno i unakrsno ispitani prilikom zajedničkog saslušanja.

Na iste okolnosti tužilaštvo je na okolnost uzimanja i zakonitosti izjave svjedoka A.Ć., tužilaštvo je ispitalo svjedoka S. L. inspektora.

Cijeneći svaki izvedeni dokaz pojedinačno, u njihovoj međusobnoj vezi, a ograničavajući se samo na relevantne činjenice koje su opredijelile sud u donošenju odluke kao i ograničavajući se načelom zakonitosti, sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iako je optuženi E. H. u toku cijelog postupka negirao poduzimanje protupravnih radnji na način kako je to opisano u činjeničnom supstratu izreke ove presude, sud je njegovu krivnju u tom pravcu na nesumnjiv način utvrdio na osnovu svih izvedenih dokaza optužbe, kako subjektivnih, tako i dokaza materijalne prirode.

Da je optuženi E.H. zvani „...“ u inkriminirajućem razdoblju i to u dužem vremenskom periodu od 2019. godine, pa sve do 03.11.2022. godine (skoro 4 godine), na području općine B., neovlašteno prodavao opojnu drogu cannabis u više navrata osobama i to: A.Ć. i A.K., E. S., A. S., S. H.1, S. H.2, A. D., S. R., V. R., A. M. za novčane iznos od po 20,00 KM 30,00 KM, 50,00 KM, 100,00 KM i 200,00 KM, sud je utvrdio iz iskaza ovih svjedoka, koje su dali u istrazi pred policijskim službenicima.

Iz iskaza svjedoka A. Ć. kao dokaza optužbe proizilazi da je isti završio srednju školu, da je nezaposlen i da je bivši konzument opojnih droga i poznaje optuženog preko djevojke, dakle od prije 5 godina, a poznavao ga je i u toku inkriminisanog perioda tokom 2018. do 2020. godine. Isti je na glavnom pretresu izjavio da nikada nije niti kupovao opojnu drogu od optuženog, niti da ga je on častio. Suprotno od te izjave u istrazi i to na Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-480/19 od 30.10.2019. godine koji je svjedok svojeručno potpisao, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S. L., S. H.3 i S. V., je izjavio da je zadnju godinu dana (2018) kupovao „travu“ od optuženog za 20 KM za svoje potrebe, jer nije imao više novca i to tako, da bi otišao kod njega kući u ... i on bi izlazio ispred kuće, i da je zadnji put od njega kupio travu 29.10.2019. godine. Zapisnik je potpisan bez primjedbi svjedoka. Svjedok nije ostao kod izjave date na zapisnik u istrazi i naveo je da su ga policijski službenici tukli, da su ga sreli navečer na ulici maltretirali su ga i rekli su mu da će ga pustiti ako potpiše, a sve su sami napisali u izjavi. U toku unakrsnog ispitivanja branitelju je pojasnio da je noć kada su ga priveli zaustavljen u ... gdje živi optuženi, (a svjedok živi u ...) i tada su mu rekli da prati njihovo vozilo, a s njim su sjela dva službenika u civilu koja nije znao, a da mu nisu predočili bilo kakav nalog. Uzeli su mu mobitel i na temelju poruka koje je imao u mobitelu, natjerali su ga da priča, a htjeli su ga zadržati i 48 sati. Isti je bio preplašen i plakao je, a prijetili su mu S. H.3 i S. L., pri

čemu je još tada imao ... godina i bio je u šoku i nije se nikom žalio, pa je tako i potpisao zapisnik, a dok je plakao oni su mu se smijali, iako je tražio advokata.

Na okolnost uzimanja i zakonitosti izjave svjedoka A. Ć. tužilaštvo je ispitalo svjedoka S. L. inspektora, koji je bio prisutan prilikom uzimanja izjave od ovog svjedoka, te je sud od svojih dokaza suočio A.Ć. i inspektora S. H.3, gdje su oba svjedoka bila suočena u dijelovima iskaza koji su međusobno kontradiktorni u skladu sa odredbama člana 99. ZKP FBiH.

Analizom suočenja sud nije utvrdio osnovanost tvrdnji svjedoka A. Ć. i odbrane da je uzimanje iskaza od ovog iskaza nezakonito, jer su i svjedoci S. L. i S. H.3 jasno, i nedvosmisleno osporili tvrdnje i navode svjedoka da su prema njemu koristili bilo kakvu fizičku prisilu, da je svjedok svojevolumno ispričao sve što je navedeno u izjavi i da je svaku pouku potpisao vlastoručno. Tvrdnje svjedoka, da istom nisu dali advokata su neosnovane, jer je svjedok ispitan u svojstvu svjedoka, a ne osumnjičenog, te se u tom smislu i cijeni činjenica da je sam dao iskaz, a sam je potvrdio da je konzument droge, da je pronađen u blizini kuće optuženog i da je isti davao iskaz na okolnosti poruka koje je razmjenjivao sa optuženim, a koje su nađene i u mobitelu optuženog. Naime tvrdnje ovog svjedoka da su ga inspektori tukli svjedok nije potkrijepio nikakvim dokazima i logičkim obrazloženjem zašto bi to isti uradili, a niti je svjedok nakon ispitivanja pokrenuo bilo kakav sudski ili disciplinski postupak protiv inspektora, niti je odbio potpisati ili stavio prigovore na zapisnik, tako da je sud u cijelosti poklonio vjeru inspektorima S.L. i S.H.3 i prihvatio Zapisnik i navode iz zapisnika ovog svjedoka kao tačne.

Navedeni iskaz sud cijeni i sa stanovišta kredibiliteta saslušanih i suočenih svjedoka, pri čemu sud veću težinu i vjerodostojnost utvrđuje kod inspektora, koji su svojim profesionalizmom i dugogodišnjim radom na terenu u borbi protiv kriminaliteta posebno povezanog sa opojnim drogama dokazali da su svjedoci koji su vrijedni povjerenja suda i čiji iskazi su dati ne subjektivno, već objektivno u skladu sa službenim radnjama koje su poduzimali. Na isti način sud će njihove iskaze cijeliti i u nastavku obrazloženja presude.

Iz iskaza svjedoka A. K. proizilazi da ima ... godina, da je završio samo Osnovnu školu, da radi kao konobar da poznaje optuženog iz viđenja sa igranja termina u ... u B., zna da ima nadimak ... i da je prije 2-3 godine konzumirao opojne droge speed i kokain, nikada nije kupovao drogu od ..., niti je s njim ikada zajedno konzumirao drogu. Koristi društvene mreže mesendžer i facebook i komunicirao je sa optuženim preko tih mreža. Jedne večeri je tražio od njega da prenoći, jer je bio u svađi sa roditeljima i to jutro im je upala policija i tog dana je dao lažni iskaz u policiji, jer je pretučen, a ima i dokaz od ljekara. Kako je odstupio od iskaza iz istrage tužitelj mu je predočio i Zapisnik o saslušanju svjedoka MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-576/22 od 03.11.2022. godine koji je svjedok lično potpisao, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S. H.3, M. B. i S. V. u kojem je izjavio da E.H. poznaje neke 2 -3 godine, da je povremeni konzument droge, da je istu kupio par puta od E.H. za iznos od 20 KM, zavisi koliko ima novca, a u zadnje vrijeme ga je i častio, a on bi mu platio ponekad. Išao bi kod njega kući u ..., nakon što se dogovorio preko mesingera pa je nekada i ostajao kod njega da prenoći kao i navedenog dana. Zna da su E.H. našli u pretresu speed i travu, ali da on nema ništa s tim i da cijeli grad zna da se od E.H. nabavlja trava i speed, a zna da su od njega kupovali E. S., M.H. zvani ..., E. B.1 svi iz ..., ne zna za koje iznose. U toku unakrsnog

ispitivanja branitelj, je razjašnjavao na koji način je doveden na ispitivanje u stanicu i svjedok je rekao da je doveden sa liscama, koje su mu stavljene kod E.H. kuće, a tukli su ga specijalci, tako da nije ostao kod izjave, koju je dao u istrazi navodeći da je to rekao zato što je bio prisiljen. Pojasnio je i da dok je bio kod E.H. kuće, da su ga specijalci odveli prekoputa do neke kuće po livadi i tražili su od njega da pokaže, gdje je droga, a on nije znao. Tužitelj je dodatno htio da pojasni ko je uzimao od njega izjavu, a svjedok se sjeća da su bili policajci u civilu da ga oni nisu silili, samo su mu rekli da potpiše izjavu koju je potpisao. Svjedok je na okolnosti pretresa direktno ispitan i od strane odbrane, te je ponovio tvrdnje navedene u toku unakrsnog ispitivanja vezano za pokazivanje opojne droge, navodeći da je nađena droga njegova.

Analizom suočenja ovog svjedoka sa svjedocima S. V. i S. H.3 te S. L. sud nije utvrdio osnovanost tvrdnji svjedoka A. K. i odbrane da je uzimanje iskaza od ovog iskaza nezakonito, jer su i svjedoci saslušani policijski službenici jasno i nedvosmisleno osporili tvrdnje i navode svjedoka, da su prema njemu koristili bilo kakvu fizičku prisilu, da je svjedok svojevoljno ispričao sve što je navedeno u izjavi i da je svaku pouku potpisao vlastoručno. Tvrdnje svjedoka da ima medicinsku dokumentaciju svjedok nije sudu donio ni do kraja glavnog pretresa. Naime tvrdnje ovog svjedoka da su ga inspektori tukli svjedok nije potkrijepio nikakvim dokazima i logičkim obrazloženjem zašto bi to isti uradili, a niti je svjedok nakon ispitivanja pokrenuo bilo kakav sudski ili disciplinski postupak protiv inspektora, niti je odbio potpisati ili stavio prigovore na zapisnik, tako da je sud u cijelosti poklonio vjeru inspektorima i prihvatio Zapisnik iz istrage i navode iz zapisnika ovog svjedoka kao tačne.

Iz iskaza svjedoka optužbe E.S. proizilazi da je plinski vodoinstalater, poznaje optuženog neke 2 godine I da je konzument marihuane I speeda, ali je bio u zatvoru pa se očistio, a dok je konzumirao nikada ga E.H. nije častio, niti je s njim išao u ... Svjedoku je tužilaštvo predočilo Zapisnik o saslušanju svjedoka E.S. MUP Travnik broj: 02/3-3-679/22 od 26.12.2022. godine, koji je potpisao I dao u prisustvu S. L. I S. M., a kod koje opširne izjave svjedok nije ostao, navodeći da on nije u stanju to da smisli, jer nije tako inteligentan. Tu je naveo da poznaje optuženog nekih 7 godina I da ga je on častio sa par crta speeda, pa je počeo od njega da kupuje za iznose 20, 50 I 100 KM I da se bio baš navukao. Travu - Canabiss je kupovao od njega unazad 7 godina, a dvije godine speed, a kupovao je to I dok je E.H. bio na narukvici, jer je E.H. dilao bez problema, a pripremu je vršio u kući. Vidio je I da E.H. ima štek preko puta kuće, u kući koja je nenastanjena I on je koristi dugo godina za skrivanje droge, a drogu je skrivao I tu I u dvorištu I u smeću u kanalima pored kuće, a kada mu dođe policija prvo sačeka da vidi ima li policije I samo im ubaci u auto I on mu plati, a čuo je da je policija našla prilikom pretresa robu I kod njega u kući I preko puta u toj drugoj kući. Svjedok je ispričao da je išao sa E.H. u ..., par puta kada je kupovao veću količinu droge po par kila I kako se jako boji, uvijek sa sobom vodi nekoga koga bi uvalio I kada je svjedok shvatio da zove njega da uvali, povukao se I svjedok je izjavio da ga je E.H. navukao na smeće od speeda I čitavo ... Svima je dilao I davao je I drugima da dilaju za njega, znao je u kilama da razvaguje drogu pred njim I pakovao u manje količine, a kada on to rasparča pripremi ljude da oni to za njega dilaju I on je onda bio nedostižan I nije se bavio sitnom prodajom, a organizovao je prevoz droge I od Sarajeva, tako da ne ide roba s njegovim autom, već s drugim I ako ga zaustavi policija, on je čist, a kada mu dođu kile on to zakopa negdje u zemlju, gdje niko ne zna, a jedan dio ostavi za prodaju. Svjedok je izjavio na zapisnik, da zbog te izjave može imati problema sa E.H., jer će ga ganjati I maltretirati, a cijelu izjavu potpisuje I stoji pred zakonom iza iste. Tražio je da

mu se zapisnik pročita. Na glavnom pretresu je pojasnio da je iskaz iz istrage neistinit, jer inspektori moraju imati više izjava, a drogu pošto nije nabavljao od E.H. nabavljao je u parku, a da u vrijeme kada je davao iskaz policiji da je išao psihijatrima I da posjeduje medicinsku dokumentaciju za to svoje stanje, s tim da ga inspektori nisu tukli, ali je morao to da izdiktira I da se boji S.L., da mu ne pošalje raciju kući. U toku unakrsnog ispitivanja svjedok je pojasnio da je samo jednom bio kod E.H. kuće, kada mu je prodavao biciklo, ali da nikada nije bio u nenastanjenoj kući, te da sve što je ispričao nije iz njegove glave, jer nije psihički stabilan, a inspektor A.J. je davao nalaze da nije psihički stabilan, u ... bio u zatvoru i da je protiv njega vođen redovan krivični postupak, a da je krijumčario migrante. Sudu je predočio medicinsku dokumentaciju.

Analizom suočenja, ali i medicinske dokumentacije za svjedoka medicinsku dokumentaciju od 14.11.2022. godine, 01.08.2022. godine, pouka o pravima osumnjičenika od 17.08.2023. godine i rješenje Županijskog suda u Splitu od 03.05.2024. godine o uvjetnom otpustu E. S. i iskaza svjedoka S. L. i njegovog suočenja sa E.S., sud nije utvrdio osnovanost tvrdnji svjedoka i odbrane da je uzimanje iskaza od ovog iskaza nezakonito, jer je inspektor jasno i nedvosmisleno osporio tvrdnje i navode svjedoka da su prema njemu koristili bilo kakvu fizičku prisilu, da je svjedok svojevolumeno ispričao sve što je navedeno u izjavi i da je svaku pouku potpisao vlastoručno. Inspektor S.L. je kao i sud na glavnom pretresu utvrdio da je svjedok razuman, da istom rečenice imaju logički slijed i da mu je slika realiteta neiskvarena, tako da je sposoban dati izjavu, što je inspektor ali i sud učinio. Svjedok nakon ispitivanja nije pokrenuo bilo kakav sudski ili disciplinski postupak protiv inspektora, niti je odbio potpisati ili stavio prigovore na zapisnik, tako da je sud u cijelosti poklonio vjeru inspektorima i prihvatio Zapisnik i navode iz zapisnika ovog svjedoka kao tačne. Navodi svjedoka da je iskaz preopširan i da ga nije u stanju sam sastaviti sud će cijeniti i u kontekstu ostalih dokaza i spisa, a naročito okolnosti da se ovaj svjedok pojavljuje u prepisci sa optuženim na messengeru, da mu optuženi prijete da će ga ubiti, jer se svađaju, a obilje detalja o kojim priča svjedok sasvim jasno odgovara ostalim dokazima iz spisa i njegovim navodima iz istrage.

Iz iskaza **svjedoka A. S.** proizilazi da isti živi i radi u ... da poznaje optuženog, ali da se nije družio sa E.H. 2020. g, jer već 3 godine ne živi u BIH, koristi travu i da nikada ništa nije uzeo od E.H. osim bicikla BMX, da ne poznaje A. M. i da ne zna ništa o njegovoj saradnji sa E.H., pa je i njemu predočena dva zapisnika i to: Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-300/22 od 09.06.2022. godine koji je potpisao u prisustvu S. L. i S. B. u kojem je izjavio da konzumira speed i travu i da ih nabavlja od E.H. i bio je prisutan nekoliko puta kod njega u kući kad je E.H. razvagivao i pakovao travu za uličnu prodaju i da je tom prilikom imao najmanje pola kile trave i isto je vagao na svojoj vagi sa poklopcem, kasnije se izdigao na veći nivo dilera, pa je imao momke koji su prodavali travu za njega, pa tako ni njemu nije direktno prodavao, već se povezao sa njegovim momkom A. M., kojem E.H. daje 50 grama, koje A.M. onda dalje prodaje, a to je E.H. radio, jer se bojao da ga policija ne otkrije. Svjedok je još rekao da E.H. koristi kuću koja je napuštena preko puta ceste i dila u svom dvorištu ili pripremi drogu na više lokacija, koje šteka po ... i prodaje tako da ubacuje ljudima u auto, a drugi dio čuva u napuštenoj kući. Na Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-605/22 SL od 17.11.2022. godine, koji je potpisao u prisustvu S. L. i S. M. je izjavio da je zadnja tri mjeseca kupovao travu od optuženog i prije je kupovao, ali su se bili posvađali, a travu je kupovao za 100 ili 50 KM dogovarali su se preko instagrama, E.H. mu pripremi i dogovore se oko preuzimanja, a par puta je

donosio travu iz kuće preko puta njegove ili mu ubaci drogu u auto on njemu pare. Svjedok je oba zapisnika tražio da se pročitaju. Svjedok je pojasnio da svi u gradu znaju kako S.L. dobija izjave i da njega drži... i sjeća se da je davao iskaz i za A. Š.a i bilo bi mu isto da nije potpisao ove izjave. U toku unakrsnog ispitivanja branitelj je pokušao razjasniti da li je izjava koju je davao u policiji previše profesionalna i svjedok je rekao da je nemoguće da je on to tako iskazao, s tim da je pojasnio da je izjave davao S. L., ali tako da mu je on objašnjavao, a S.L. to uobličio i unese, ali da je tada bio pod uticajem droge, nisu ga tukli, ali su mu prijetili. Pola iskaza je od inspektora S.L., a pola njegov jer on nije mogao da zna kako je E.H. postao diler manji ili veći, ali je pojasnio da zna A. M., i zna osobe koje su povezane sa konzumacijom droge kao Dž. M., A.Š.

Iz iskaza svjedoka S. H.1 nastanjenog u..., gdje i sada živi i koji je jedini svjedok kojem nije predočavan Zapisnik, po zanimanju bravar, proizilazi da poznaje optuženog 3-4 godine i upoznali su se dok je svjedok radio u ... na bazenu, nisu se družili samo su se znali sastati u ..., gdje je optuženog svjedok posjećivao, a znao je da se optuženi bavi preprodajom opojnih sredstava i pošto je on bio konzument trave i speed kupovao je drogu od optuženog, tako što se preko msn ili instagrama dogovarao s njim, a kod džamije u ... bi izvršio primopredaju. Sjeća se da je to bilo oko 10 puta tako da sjedne s optuženim u auto provozaju se dao mu drogu i rastanu se. Samo jednom je vidio da je drogu uzeo negdje pored puta pored neke kuće u nekom kanalu. U toku unakrsnog ispitivanja branitelj je pokušao da razjasni da li je u zavadi sa optuženim, što je svjedok osporavao i optuženi je sporio iskaz svjedoka navodeći da su se na bazenima posvađali radi djevojke, što je svjedok zanijekao.

Iz iskaza svjedoka S. H.2 koji je završio srednju školu i zaposlen je u struci proizilazi da poznaje optuženog od osnovne škole, da ima nadimak ... da je uživatelj opojne droge i da je osuđen zbog toga da konzumira isključivo travu i da nije nikad kupovao drogu od E.H., jer stalno putuje. Tužitelj mu je predočio Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-585/22 od 10.11.2022. godine koji je svjedok lično potpisao, gdje je isti opširan iskaz dao u prisustvu policijskih službenika S. L. i S. B. i u njemu izjavio da konzumira travu i speed i da je kupovao istu od E.H. sedmično i da je u zadnja dva mjeseca kako je u ... kupovao za 50 KM od njega, tako što bi primopredaju vršio u ... kod njegove kuće bez zadržavanja, a tako da mu E.H. zapakuje u pvc vrećicu sa zipp zatvaračem. Prije dvije godine (2020) je isto kupovao od njega, ali su se onda posvađali i tada je kupovao za različite iznose od 20 KM ili 50 KM, ali sad kad su se pomirili ponovo kupuje. Zapisnik je potpisan od svjedoka bez primjedbi. U toku unakrsnog ispitivanja svjedok je pojasnio da mu je uručen poziv i da je rekao suprotno od izjave, da su ga držali jedno pola sata, jer su mu govorili da će ići u pritvor i maltretirali su ga.

Iz iskaza svjedoka A. D. koji je završio srednju školu i koji je nezaposlen, proizilazi da poznaje E.H. iz srednje škole, da je nekada bio konzument opojne droge i da je konzumirao samo travu da je znao nalaziti travu na međi i pored međe, da ga nikad E.H. nije častio i da nije nikad kupovao od njega, ali je jednom od njega posudio 50 KM. Tužitelj mu je predočavao Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-72/23 od 28.02.2023. godine koji je svjedok lično potpisao bez primjedbi, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S. L., S. V., S. B. i M.B. i u kojem je izjavio da je jedno vrijeme sa E.H. bio u zavadi, a da je u zadnje vrijeme s njim u korektnim odnosima i da od E.H. jednom ili dva puta sedmično kupuje travu, a od kako ga je policija uhapsila, više ne kupuje. U toku 10 i 11 mjeseca 2022. godine je kupovao travu

za 50 KM, tako što je na msn napisao „treba mi 50 dima“ i onda mu on kaže može i kaže mu gdje da se vide obično mu kaže kod džamije u ... i dao mu je upakovanu u pvc kesici. Samo je kupio tako, tri puta za svoje potrebe. U toku unakrsnog ispitivanja svjedok je pojasnio da mu je tako izašlo na chatu i morao je da kaže tako, ali je ostao kod izjave koju je dao pred sudom, da je osjećao strah i da je potpisao izjavu.

Iz iskaza svjedoka S. R. sa završenom gimnazijom i konobara u kafiću ..., proizilazi da poznaje optuženog iz tog kafića, gdje je radio, da zna da optuženi živi u ..., a da je on lično konzument trave i speeda, ali da nikad nije kupovao travu od E.H., da ga nije ni častio, ali je znao biti u nekim situacijama kada su zajedno konzumirali i E.H. bi ga znao počastiti. Predočavan mu je i Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-72/23 od 28.02.2023. godine koji je svjedok lično potpisao bez primjedbi, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S. L., S. H.3 , S. B. i M. B. i S. V., i gdje je izjavio da zadnje 4 godine konzumira opojnu drogu, da je od prije znao da se od E.H.mogu završiti speed i trava i od njega je i počeo da kupuje za 50 KM i tad je miran za par dana i kupovao je više puta, tako da je znao otići do njegove kuće u ..., pa se idu provozati sa vozilom i tako su se zbližili, a znao je E.H. doći po njega, pa se provozaju krug, a kontaktirao ga je preko instagrama i msn jer je izbjegavao da koristi broj mobitela i onda mu napiše „možet za 50 70“ a onda mu on kratko potvrdi.U toku unakrsnog ispitivanja branitelj je htio da pojasni da li je dobio poziv na ispitivanje ili je priveden, a svjedok je pojasnio da je dobio poziv, ali da ne ostaje kod izjave koju je dao u policiji, pa je na dodatni upit tužitelja rekao da su se on i E.H. više puta „častili drogom marihuanom“

Iz iskaza svjedoka V.R. starijeg svjedoka, koji je išao u školu s optuženikovim ocem, isti je izjavio da je optuženom popravljao motor i da ga tako zna, a da je komunicirao sa optuženim preko društvenih mreža, jer je nekad konzumirao opojne droge i to speed, jer je uzimao isti da bi ostao budan ,znao ga je počastiti drogom, a zna da je to bilo u njegovim jako teškim periodima, ali nije od njega nikad ništa kupio. I ovom svjedoku je predočavan Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-74/23 od 28.02.2023. godine od koji je svjedok lično potpisao, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S.L., S. B. i M. B. i S. V. u kojem je izjavio da konzumira travu i speed unazad 5 -6 godina i da zna optuženog kao E.H. i da je znao da kod E.H.može nabaviti i speed i travu, tako što su se čuli preko msn ili pozivom, tako da on ode kod njega u ... kod džamije i preuzme drogu, sretnu se na potezu od kuće o džamije i on mu pripremi drogu u zipp zatvorenoj pvc vrećici, a uzimao je za 50 – 100 KM, da mu bude za više dana nekih 20 puta, a kako je u zadnje vrijeme je prestao to da koristi, tako se ni ne čuju. U toku unakrsnog ispitivanja svjedok je pojasnio, da je kod izjave išao linijom manjeg otpora i da nije tačna izjava iz istrage već ona sa glavnog pretresa.

Iz iskaza svjedoka A. M. iz ... proizilazi da je sa optuženim komšija, da je ranije konzumirao opojnu drogu samu travu i znao je da ga neko počasti jer nije bio toliko ovisan, da ga nikada E.H. nije častio i da je imao na msn i E.H., ali se s njim posvađao, moguće da je nekad s njim komunicirao. Predočen mu je Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-73/23 od 28.02.2023. godine od koji je svjedok lično potpisao, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S. L., S.H.3 , S. B. i M.B. i S.V. u kojem je izjavio da konzumira i travu i speed i da je nabavljao to za svoje potrebe i on je istu kupovao od E.H., tako što su komunicirali preko msn i tako su razmjenjivali poruke i pozive, ali je zadnje 3 godine s njim bio posvađan, zna da je u toku 2019. i 2020. godine prodavao drogu, dok je on s njim bio u svađi. Prije tri godine (2020.)je

kupovao za iznose 20 ili 50 KM, tako da mu napiše poruku „Daj mi pripremi“, jer E.H. nije volio da se droga spominje u porukama i onda ode kod njega kući i on mu pripremi robu. U toku unakrsnog ispitivanja pojasnio je da je morao potpisati izjavu, a da je istina šta je rekao pred sudom.

Da je E.H. prodavao opojnu drogu speed (amfetamin) i prethodno navedenim svjedocima (E. S., S. H.1, S. H.2, S. R., V. R. i A. M.), ali i drugim licima pored Cannabisa i drogu Amfetamin - speed, proizilazi iz iskaza ostatka saslušanih svjedoka, koji su u bitnim dijelovima potvrdili zaključke suda u vezi sa prethodno saslušanim svjedocima.

Iz iskaza svjedoka E. P. također iz ... proizilazi da lično ne zna E.H., da je čuo za nadimak i da je iz ... da je konzumirao speed prije 2 -3 godine, a ne sjeća se datuma, da on lično nije kupovao drogu od E.H., ali zna da je kupovao S. H.1 za njih obojicu i da je jedno 3-4 puta dolazio sa S.H.1 da kupe speed od E.H., jer je S.H.1 uvijek kupovao drogu od njega, a on nije nikad lično. Predočavan mu je i Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-14/23 od 12.01.2023. godine koji je svjedok lično potpisao, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S. L., i S. B. i u kojem je opširno ispričao da u zadnje tri godine konzumira speed, da je u toku 2022 godine kupovao speed od E.H., jer je kod njega uvijek bilo robe i to tako da bi iz ... dolazio u ... u ... i imao je njegov broj telefona, dolazio bi jednom sedmično i kupovao za sedmicu za nekih 200 KM ili za 100 KM i to nekih 15 puta, on mu na telefon kaže koliko mu treba i čeka ga spremno u prozirnim kesicama sa crvenim zipp zatvaračem. Sjeća se da mu je roba bila dobra, a nekoliko puta je preuzeo u dvorištu, a nekoliko puta na igralištu kod džamije. Jednom je E.H. sjeo s njim u auto i rekao mu da vozi do kuće preko puta njegove i vidio je da je pored kuće u travi ostavio kesicu s drogom, koju mu je ubacio u auto, jer nikad nije imao kod sebe uvijek je donosio od nekud, nekada bi ga častio zbog puta, a kada bi se nalazili autima dolazio bi džipom bijele boje i razmjena je bila brza, da se robe što prije riješi. Ima i nekog crnog bmw.

Kao i S.H.1 ovaj svjedok ne živi u..., već u ... i nije u značajnoj mjeri odstupio od iskaza u istrazi i u cijelosti je ostao kod navoda, koje mu je predöčen. Sasvim neuvjerljivo i za ovaj sud pretenciozno, u toku unakrsnog ispitivanja branitelj je htio da razjasni da li je S.H.1 u zavadi sa E.H., ali svjedok nije znao ništa o tome, a optuženi je prigovorio iskazu navodeći da prvi put vidi svjedoka, čemu sud nije povjerovao.

Iz iskaza svjedoka Š. H. proizilazi da je imao kontakt sa optuženim vezan za jedno auto da se nisu družili, ali da ga poznaje i odmah je izjavio da izjava koju je davao u policiji netačna, jer je bio prisiljen da je potpiše, izjavio je da je konzument speeda i da se vodi postupak protiv njega na sudu, da drogu nikad nije uzimao od optuženog, već ju je uzimao iz Sarajeva. Predöčen mu je i Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-603/22 od 16.11.2022. godine, koji je svjedok vlastoručno potpisao i koji je dao u prisustvu M. B. i S. V. i u kojem je izjavio da je nekoliko puta zadnjih pola godine nekih 5-6 puta za svoje potrebe kupio speed od E.H., po par paketića za nekih 20 ili 50 KM, tako da bi ovaj njemu donio u ..., a rijetko bi on njemu došao u Svjedok je izjavio da su mu inspektori sastavili izjavu i da ju je on takvu potpisao, jer se pojavljivao u nekim porukama, a strah je bio izazvan time, jer je imao problema sa drogom, a da izjava iz istrage nije tačna. I u toku unakrsnog ispitivanja svjedok je izjavio da nije kupio drogu od optuženog samo mu je prodao auto, a da su mu inspektori

prijetili da će mu na teret staviti organizovani kriminal. Pojasnio je da je izjavu za E.H. davao u ..., dok je u svojstvu osumnjičenog izjavu davao u Travniku.

Iz iskaza svjedoka E. B.1 proizilazi da je završio osnovnu školu, da ima ... godina i da je komšija sa optuženim, zna ga kao E.H. nije se puno s njim družio, a zna da je prodavao telefone i motore. On je konzument opojne droge marihuane i ima je svugdje nabaviti, a nije kupovao od E.H.. Predočavan mu je i Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-598/22 od 15.11.2022. godine koji je svjedok lično potpisao, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S. H.3 i S.B. u kojem je izjavio da ga je E.H. više puta počastio speedom, a on mu je za to u nekoliko navrata dao po 10 KM. Rijetko je dobijao speed većinom travu i roba je bila upakovana u pvc vrećicu i svako na svijetu zna da se od E.H. može nabaviti droga. U toku unakrsnog ispitivanja branitelj je stavio u sumnju sposobnost ovog svjedoka da sastavi takvu izjavu, a što je svjedok potvrdio i rekao da ne bi sam znao da je sastavi.

Iz iskaza svjedokinje E. B.2 proizilazi da poznaje E.H. preko facebooka i da je u toku 2020. – 2023. konzumirala opojnu drogu speed, i zabavljala se sa S. I., a sjeća se jedne zabave gdje joj je T. B. ukrao mobitel zbog narkotika, a da E.H. zna samo preko prijatelja s kojim se družila. Predočavan joj je Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-569/22 od 31.10.2022. godine od koji je svjedokinja lično potpisala, a isti je dala u prisustvu policijskih službenika S. H.3 i A. P., gdje je pojasnila da je jedne prilike pravila party u ..., gdje je bila sa T. B., S. K. i B. Z., a T.B. je oteo njen telefon i otišao negdje i vratio se sa 16 grama speeda. Rekao joj je da je izgubio telefon, a M. I. joj je rekao da je T.B., E.H. dao njen mobitel za drogu. U toku unakrsnog ispitivanja svjedokinja je pojasnila da inače koristi ..., jer je počinila... i da je i na dan suđenja bila pod istim, zbog čega je ista ostala kod iskaza koji je dala u istrazi, jer zna sigurno da je telefon prodat zbog droge.

Dakle iste zaključke do kojih je došao u prethodnom dijelu obrazloženja za svjedoke iz prvog dijela optužnice, izvodi i za ove svjedoke. Kredibilitet ovih svjedoka za sud je ugrožen samom činjenicom da su svi svjedoci ili osuđeni za krivična djela u vezi sa drogom ili se u vezi istih vode postupci, stoga njihova motiviranost na saradnju sa istražiteljima proizilaze iz želje da poboljšaju svoj položaj u istragama, koje se vode protiv njih i stoga je sudu puno lakše povjerovati da su takvi iskazi pravilno motivisani, dok je u iskazima koje daju na glavnom pretresu, očigledan motiv stavljanja optuženog u bolji položaj. Za sud je evidentna i okolnost da svjedoci E.P., S. H.1 i E.B.2 potpuno potvrđuju iskaze koje su davali u istragama i ne mijenjaju u bitnome navode ni na glavnom pretresu, a ispitivali su ih isti inspektori za koje su drugi svjedoci naveli da su ih ti inspektori prisiljavali.

Iako iz činjeničnog opisa optužnice ne proizilazi da je i njemu optuženi prodavao opojnu drogu i **iskaz svjedoka M. H.** potvrđuje okolnosti činjeničnog opisa optužnice, a to je da je sa optuženim komšija iz ..., da je s njim imao nesuglasice ali se nije s njim družio jer je M.H. stariji i odrastao je sa E.H. ocem, nikada nije vidio da je E.H. bilo šta počastio ili je konzumirao drogu pred njim. Predočavan mu je i dio iskaza koji je svjedok dao na Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-597/22 od 15.11.2022. godine od koji je svjedok lično potpisao, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S.H.3 , S. B. u kojem je svjedok izjavio da je u sukobu sa E.H. zbog napastvovanja njegove supruge A., a nije htio da kaže ništa o E.H. dilanju jer nije „druker“, ali je tačno da ga je E.H. častio par puta , jer je svjedok volio povući crtu. U

toku unakrsnog ispitivanja svjedok je pojasnio da ostaje kod iskaza, koji je dao na glavnom pretresu, a da je oko 100 puta već davao iskaz u policiji i ležao u zatvoru 5 godina.

Iako je promjena iskaza svjedoka u predmetima prometa drogom vrlo čest fenomen, zahtijeva posebnu pažnju suda, jer se u ovakvim predmetima svjedoci vrlo često susreću sa pritiscima prijetnjama i pokušajima podmićivanja. Sud je dužan da uzme u obzir sve razloge za promjenu iskaza, posebno kad sud odluku ne može da zasnuje na iskazu koji je pribavljen povredama ljudskih prava svjedoka. Svjedocima nije zaštićeno pravo prisustva branitelja prilikom davanja iskaza, kao što je to pravo zagarantovano optuženom u toku postupka, odnosno osumnjičenom u toku istrage, ali je sud sa formalnog aspekta pregledao sporne zapisnike o ispitivanju svjedoka i utvrdio da sa formalnog aspekta zadovoljavaju formu koja je propisana članovima od 95. do 105. ZKP FBiH. Dakle svjedoci su pravilno poučeni, i vlastoručno su potpisali svaku pouku koja im je pročitana. Prigovor branitelja da je svjedoke trebao ispitivati tužilac i da onda svjedoci ne bi imali razloga da mijenjaju iskaze sud cijeni potpuno proizvoljnim i paušalnim, iz razloga što ovlaštene službene osobe, a koje su u svakom slučaju bili S. L., .S. V., S. B. i drugi koji su navedeni na zapisnicima su imali apsolutni legitimitet da ispitaju svjedoke u okviru svojih zakonskih ovlaštenja, a niti jedan svjedok nije naveo da su ga inspektori tukli, osim A. K. koji nije dostavio medicinsku dokumentaciju o navodnim povredama, ali i koji nije rekao navedeno za inspektore već za specijalce, a svjedoci su generalno samo naveli da ih je bilo strah i da su se bojali da će inspektori protiv njih pokrenuti postupke, a što je apsolutno opravdan strah. Svjedoci su i sudu i inspektorima poznati kao dugogodišnji konzumenti teških i lakih droga. Strah nije opravdan razlog za promjenu iskaza.

Ono što je evidentno iz svih iskaza svjedoka koje su davali u istrazi, je da su u ključnim dijelovima saglasni, ali da su svaki pojedinačni iskaz svjedoka različiti u smislu pojedinačnih okolnosti, koje se dominantno vezuju za svakog pojedinog svjedoka, da je prosto nevjerovatno, da svaki taj iskaz bude produkt „mašte inspektora“ kako to paušalno navodi odbrana. Čak i činjenica da se pojedini svjedoci pokušavaju opravdati niskim pragom razumijevanja i neinteligencijom, sudu se čini nevjerovatnim da inspektori imaju toliko detalja samo vlastitim opažanjem. Sud i iskaz E. S., koji navodi da je psihički nestabilan, cijeni u kontekstu činjenica o kojim je govorio. Dakle ispitivanje u svojstvu svjedoka svakako nije ugodno i prosječno iskustvo, ali to nije razlog za davanje neistinitih podataka, niti u istrazi, niti na glavnom pretresu. Svjedoci nisu imali niti jedan dokazano opravdan razlog, zbog kojeg bi sud povjerovao u pravilnost njihove promjene iskaza posebno, jer su pred sudom odmah rekli da ne poznaju E.H. i da im nije prodavao drogu čime se njihov iskaz završio. Uvidom u msn i instagram prepisku svjedoka sa optuženim, sud je utvrdio da to apsolutno nije tačno.

Stoga u ovakvim predmetima sud mora imati na umu dvije bitne činjenice, a to je da se radi o ovisnicima o opojnim drogama, koji radi normalnog funkcionisanja moraju imati osobu od koje nabavljaju drogu, što je po njihovim tvrdnjama iz istrage bio optuženi, i druga činjenica da svjedoci ovakvim promjenama iskaza, posebno u situacijama kada oni nisu ti koji su optuženi (dok su u istrazi oni ti koji mogu biti optuženi, što isti vrlo dobro znaju i žele da sarađuju), a žele da zaštite upravo osobu od koje nabavljaju drogu, kako bi sebi obezbijedili naredne kupovine. Kredibilitet svjedoka i motivacija promjene njihovog iskaza se upravo i cijeni s tog aspekta, pa su u odnosu na inspektore svi ovi svjedoci ocijenjeni kao nekredibilni.

Sud iskaze svih svjedoka cijeni ne samo pojedinačno, već i u međusobnoj vezi i u korelaciji sa drugim materijalnim dokazima iz spisa, te promijenjene iskaze svjedoka sud cijeni i u širem kontekstu, i naravno kroz činjenicu da su pojedini svjedoci (A.K.) očigledno davali neistinite iskaze pred sudom, što će sud obrazložiti u nastavku.

Ono što je posebno evidentno od svih pojedinačno saslušanih svjedoka je činjenica da svi iskazi imaju nekoliko zajedničkih stavki i to: činjenicu da ih prvo E.H. časti, drugo da drogu uvijek nabavljaju tako što dolaze u ... kod njegove kuće kod džamije ili na sportski teren, da je E.H. u strahu da će ga uhvatiti, pa je primopredaja uvijek žurna iz auta u auto ili ostavljanje pored puta. Činjenica da su svjedoci vidjeli odakle optuženi vadi skrivenu drogu i tačno nabrajaju mjesta gdje je to on skrivao u kući preko puta, kanali i dvorišta, činjenicu da sam E.H. ne vrši prodaju, već da uzima manje dilere da dilaju drogu za njega i da u Sarajevu nabavlja drogu u većim količinama od NN osobe i onda je dalje zakopava, su okolnosti koje inspektori ne mogu da znaju sami od sebe, već upravo provođenjem istražnih radnji saslušanjem svjedoka očevidaca i konzumenata.

Tako da sud posebno značajnim cijeni Službenu zabilješku broj 02/3-3-40/23 SL od 21.02.2023. godine o komunikaciji svjedoka sa optuženim, preko društvenih mreža, uvidom u CD 1 i CD 2 snimke razgovora optuženog sa svjedocima optužbe na messengeru, ali i službene zabilješke o uticaju na svjedoke i to službena zabilješka svjedoka S. L. broj 02/3-3-102/24 od 26.06.2024. godine.

Ovo za sud posebno dobija na snazi, jer je jedini svjedok koji je u cijelosti ostao kod iskaza koji je dao u istrazi je S. H.1, koji svjedok jedini ne živi u ... i do kojeg očigledno optuženi nije došao prije glavnog pretresa, a što sud zaključuje upravo iz ranije pomenutih službenih zabilješki, pa je za sud ovaj iskaz pored evidentne prepiske svjedoka i potraživanja droge na mobitelu optuženog ustvari uravnotežujući faktor, kod ocjene objektivnosti iskaza koje su svi svjedoci dali u istrazi.

Nadalje Iz Službene zabilješke MUP Travnik broj 02/3-3-40/23 od 21.02.2023. godine čiji je sastavni dio I DVD broj 09-18-18/1-03-5-2159 I DVD broj 09-18-18/1-03-5-2150 godine koju je sačinio inspektor S. L. proizilaze potvrde navoda svjedoka koji se nalaze na listingu i analizi poziva komunikacije I sadržaja memorije pretrešenog I vještačenog mobilnog telefona vlasništvo E.H. prema naredbi Kantonalnog tužilaštva broj T06 0 KT 0031912 od 28.12.2022. godine. Kako je identifikovana komunikacija optuženog putem aplikacija messenger, instagram, viber sa svjedocima i to A. D. Qla A. str 245 – 263 za dane 29. I 30.10.2022. godine kada A.D. naručuje drogu od E.H. I pita “Može li 50 dima” što znači da traži opojnu drogu cannabis za 50 KM I E.H. odgovara Ima, a A.D. odgovara doći ću ja kod tebe kući, a na to E.H. kaže da se nalazi kod džamije to sudu potvrđuje zaključke o tačnosti istrage i ocjene iskaza sa glavnog pretresa. I narednog dana traži još 50 dima, I dana 01.11.2022. godine pita “možel fes” a E.H.odgovara može za 15-20 min. Zatim S. R. u drugom chatu naručuje od E.H. “Morel ti se naletit?” ovaj odgovara ? – što znači koliko para, a S.R. odgovara Isto, a nastavlja “Jarane koliko ću dobiti za stoju travulje?” a na to E.H. odgovora “ Nez imam jop pet paketa po 100 pakovanja po 7,8 gr neću da ih otpakivam bgm”, a onda S.R.“ de mi za 70 ocel moc”. V. R. također vrši komunikaciju sa E.H. putem msn “jel može standardno kao I uvijek?”a E.H. potvrđuje, te se pozivom dalje dogovaraju, kao I A. M., koji pita “Jesil kući da naletim?” a E.H. odgovara “Naleti” te se u zabilješci zaključuje da se prema iskazima koji su svjedoci dali u istrazi ovi izrazi upotrebljavaju radi nabavke droge. Na DVD broj 09-18-18/1-03-5-2150 u folderu DCMI FOTO IMG_0041 se vidi

lice E.H. koji u rukama drži dvije puške – kalašnjikov I ciganku sa preklopnim kundakom, a koje je napravio u svojoj kući u dnevnom boravku, te inspektor zaključuje da je E.H. koristio telefon za preprodaju droge.

Iz svega ovog sud nesumnjivo zaključuje da u analizi iskaza svjedoka na glavnom pretresu i iskaza na glavnom pretresu očito netačne iskaze su davali na glavnom pretresu, a ne u istrazi. Na prepisci je vrlo evidentan i odnos optuženog sa svjedokom A. K., koji podrazumijeva njihovu neobičnu bliskost u periodima prije pretresa, dakle navodi svjedoka da slabo poznaje optuženog, da je sakrio drogu u susjednoj kući da je E.H. ne pronade i tvrdnja E.H. da bi on tu drogu da je njegova sam iskoristio nisu tačne. Naime, ova dva svjedoka su očito međusobno sarađivala, a što potkrepljuje i iskaz svjedoka E. S., da je E.H. kako ne bi bio uhvaćen vrbovao druge da za njega preprodaju drogu.

Dakle niti jedan dokaz odbrane nije uspio dovesti u sumnju prethodne zaključke suda o činjenicama i navodima o radnjama optuženog opisanih u optužnom aktu. Ovo posebno iz razloga što je sud iskazima svjedoka inspektora S. L., S. B., S. V. i S. H.3 poklanja punu vjeru kada izjavljuju da su ispitivanja svjedoka vršena u skladu sa odredbama ZKP FBiH, da je svaki svjedok vlastoručno potpisao svoju izjavu ispod navoda da im je njihova izjava glasno pročitana, da su svojim potpisima ovjerali da su razumjeli svaku izrečenu pouku u skladu sa zakonom, da niti jedan prilikom suočenja nije potvrdio navode da je prema njima primijenjena bilo kakva vrsta sile i prisile psihičke i fizičke, osim što su oni naravno i prirodno osjećali strah od vođenja krivičnog postupka prema njima, a sud okolnosti da su sami inspektori unosili pojedinosti iskaza svjedoka cijeni potpuno netačnim, iz razloga što je evidentno na iskazima svih svjedoka da su svjedoci dali potpuno različite iskaze i što se tiče njihove dužine i što se tiče njihove sadržine. Sud smatra specifičnim i karakterističnim upravo modus operandi optuženog o kojem na isti ili sličan način svojim riječima pričaju svi svjedoci, te je potpuno nelogično i nemoguće da takve vrste pojedinosti inspektori izmišljaju ili da su saznali na neki drugi način osim putem upravo tih saslušanih svjedoka. Iz navedenih razloga sud prihvata kao tačne i vjerodostojne iskaze iz istrage svih svjedoka, i prihvata ih kao tačne i vjerodostojne i te smatra tačnim navode svjedoka S. L. da je vršen uticaj na svjedoke, kako bi se na glavnom pretresu promijenio njihov iskaz, a što je posebno krivično djelo.

Nadalje potvrdu da su inspektori govorili istinu, a da su svjedoci željeli da zaštite i sebe i optuženog proizilazi upravo iz vještačenja mobilnog aparata optuženog, dva pomenuta CD snimka na kojem se nalazi decidna prepiska spornih svjedoka sa optuženim, a na temelju čega su svjedoci i pozivani u policijsku stanicu radi saslušanja na okolnosti onoga o čemu su pisali na društvenim mrežama Instagram i messenger sa optuženim. U skladu s tim i iskaz svjedoka E. S. sud cijeni sa aspekta evidentnog postojanja prepiske sa optuženim i njegovog kontaktiranja optuženog putem mobitela na messenger, pa njegov pokušaj da opravda davanje navodne lažne izjave u policiji nije tačan i dostavljena medicinska dokumentacija ovog svjedoka uopšte ne dovodi u sumnju tačnost onoga što su inspektori utvrdili nakon iskaza ovog svjedoka.

Što se tiče iskaza svjedoka A. K., koji je u prepisci sa optuženim oslovljavan sa „okano“ od strane optuženog i postupao očigledno kao njegov preprodavač o čemu su svjedoci inspektori i pojedini svjedoci, a naročito E. S. sud isti u cijelosti cijeni upravo u kontekstu želje da zaštiti optuženog i očigledno svjesno pristajući da daje pred sudom namjerno netačan iskaz u tri navrata (direktno tužilaštvo, direktno odbrana i suočenje

putem suda), tako da iskaz ovog svjedoka dat na glavnom pretresu sud također cijeni kao nevjerodostojan, netačan i potpuno u neskladu sa materijalnim dokazima i spisa, a naročito njegove prepiske sa optuženim.

Da je optuženi opojnu drogu skrivao u privatnoj kući S. Z., a koju drogu je kasnije prodavao, za sud proizilazi **iz iskaza svjedoka S.Z.** komšije optuženog u ..., koji je pred sudom rekao da se znaju da se nekad slabo družio sa E.H., da je on lično konzumirao marihuanu i da se E.H. bavio prodajom auta i mobitela i da nikada nije niti kupovao drogu od E.H., niti ga je ovaj častio, da nikada nije imao problema sa majkom zbog E.H., pa mu je predan Zapisnik o saslušanju svjedoka dat u MUP Travnik broj 02/3-3-04-2-609/22 od 18.11.2022. godine, koji je svjedok lično potpisao, a isti je dao u prisustvu policijskih službenika S.L., A. J. i S. B. i u kojem je detaljno izjavio da je zadnjih par mjeseci bio u kontaktu sa E.H., jer je kod njega u kući ostavljao drogu u galonu i on je istu donio kod njega da je sakrije, jer ga je ganjala policija. Svjedoku je majka, zaprijetila da E.H. ne smije dovesti u kuću, pa ga je nazvao i rekao mu da odnese to iz njegovog dvorišta i onda je optuženi taj galon odnio i sakrio je u jednu napuštenu kuću u ... kod ... kuće kod..., pošto mu policija pretresala kuću nekoliko puta, a i prije je znao tu da ostavi drogu, da mu je ne nađu, a i E.H. dajdže drogu voze autima do ..., jer se i gore rastura droga i okupljaju se oni koji koriste droge. Isti je rekao da se boji za svoju sigurnosti i sigurnost svoje djece, jer E.H. i njegova ekipa su spremni i da ga prebiju i napadnu i tražio je od suda i policije da ga zaštite. U toku unakrsnog ispitivanja branitelj je pokušao da razjasni da li je isti dan kad je davao iskaz i pretresana njegova kuća, što je svjedok potvrdio i svjedok je izjavio da su mu obećali da se protiv njega neće voditi postupak, ako da izjavu protiv E.H., te da je znao da će protiv njega biti vođen postupak u kojem je osuđen, da bi rekao da je njegova droga koju su našli, a na dodatno tužiteljevo pitanje nije se mogao sjetiti ko mu je obećao da se neće voditi postupak protiv njega.

I iskaz ovog svjedoka dat u istrazi je u potpunosti u saglasnosti sa iskazima iz istrage ostalih svjedoka, i inspektora o načinu na koji je E.H. prodavao drogu, jer je svjedok pred sudom i potvrdio ključne okolnosti onoga što je ispričao u istrazi, a to je okolnost da jeste zaista u njegovoj privatnoj kući nađena droga i da se protiv njega vodi krivični postupak, tako da sud navode ovog svjedoka koje je istaknuo istražiteljima u istrazi, a to je ključna okolnost da se boji optuženog i „njegove ekipe“ ustvari smatrao očiglednom potvrdom, zbog čega je ovaj svjedok, ali i ostali svjedoci odbili da ponove pred optuženim (dakle ne samo pred sudom) ono što su rekli inspektorima.

S tim u vezi su za sud i ključni iskazi inspektora S. L. i njegovih službenih zabilješki u vezi sa prijetnjama optuženog svjedocima, koje je lično čuo inspektor S.L. i S. B., te ispričali pred sudom. Pa tako iz Službene zabilješke MUP Travnik broj 02/3-3-286/22 od 03.11.2022. godine proizilaze okolnosti prijetnji od strane optuženog E.H. svjedocima koje naziva „cinkarošima“. Iz Službene zabilješke MUP Travnik broj 02/3-3-310/22 od 22.11.2022. godine proizilaze navodi inspektora – obavijest tužilaštvu da svjedoci iz istrage traže zaštitu od policije. Tada su inspektori su upozorili sud I tužilaštvo da je ovakvo ponašanje opasno da ometa istragu, a da je optuženi opasan preprodavač I da utiče na svjedoke F. H., A. S., S. H.1, A. H., Š. H.,M.H., E. S. ,E.B.1 I dr. te je u skladu sa istim, optuženom određen osnov za pritvor i produženje pritvora.

Da je dana 03.11.2022. godine u mjestu... oko 6,25 h došlo do pretresa privatne kuće pratećih objekata, automobila kao i nenastanjene kuće Z.L. koju koristi E.H. i koja se

nalazi preko puta njegove privatne porodične kuće i da su tada ovlaštene službene osobe MUP Travnik kod istog pronašli i oduzeli opojnu drogu amfetamin neto mase 7,103 grama, koja se nalazila u staklenoj tegli sa bijelim metalnim poklopcem pronađena u dvorištu nenastanjene kuće Z. L. pored betonskog zidića, opojna droga cannabis neto mase 6,976 grama upakovana u prozirnu pvc kesicu pronađena u dvorištu nenastanjene kuće Z. L. pored betonskog zidića, opojna droga cannabis neto mase 3,229 grama upakovana u prozirnu pvc kesicu pronađena u dvorištu porodične kuće E.H. pored betonskog zidića, koja opojna droga je s obzirom na količinu, način i vrstu pakovanja namijenjena daljoj prodaji, te je predmetna opojna droga oduzeta od strane ovlaštenih službenih osoba MUP-a Travnik uz izdatu potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta, proizilazi **iz iskaza svjedoka inspektora S.L.** koji je saslušan kao svjedok optužbe i iz kojeg proizilaze sve službene radnje koje su poduzete u predmetu . Isti je izjavio da poznaje optuženog kroz službene radnje koje je preduzimao i da mu je poznat zbog predmete zloupotreba droge, nasilničkog ponašanja, kršenja javnog reda i mira kršenja saobraćajnih propisa. Sjeća se da je dana 03.11.2022. godine sa kolegama inspektorima vršio radnje pretresanja porodične kuće E.H. i kuće koju koristi vlasništvo Z.L.a na području ..., a na temelju naredbe koju im je izdao Općinski sud u Bugojnu i nakon tog pretresa pronašli su narkotička sredstva i drugi predmete, koji su se mogli dovesti u vezu sa neovlaštenom prodajom opojne droge mobitel i drugo, te su sačinili izvještaje zapisnike potvrde. Kuća Z. L. se nalazi preko puta kuće E.H. i do iste su došli kroz istragu, jer su svjedoci izjavili da im E.H. drogu prodaje upravo iz te kuće i da im je daje od tamo da mu se ista ne bi našla kod kuće i to mu je bio modus operandi, isti se koristio tim načinom, kako ne bi bio uhvaćen i iz tog razloga je naredba naslovljena i na tu kuću. Te tvrdnje svjedoka su potvrdili i jednom kada su zaustavili E.H. radi pregleda kod te kuće, isti se bacio u bijeg pred njim i kolegom S.B. i istog nisu uspjeli stići jer je pobjegao, ali je svjedok jasno naveo da je E.H. viđao u tim prostorima. Radio je istražne radnje u ovom predmetu, uzimao izjave, ali sve u skladu sa odredbama člana 100. ZKP FBiH, te je izričito zanijekao upit da se prema svjedocima upotrebljava sila. Sjeća se da je bilo svjedoka koji su se bojali samog optuženog I da je on lično sačinjavao zabilješke da je lično njemu I kolegi S.B. rekao da će sve one koji svjedoče protiv njega da zaveže za drvo u šumi. Radili su I ekstrakciju podataka sa E.H. mobitela, pronađene su i komunikacije koje su dokazale da je modus operandi primijenjen , i nakon analize iste su potvrdile iskaze svjedoka, što je dostavljeno tužilaštvu. Potvrdio je da je i da je nakon okončanja istrage došao do saznanja da branitelj i optuženi samoinicijativno pozivaju svjedoke prije glavnog pretresa i da vrše uticaj na svjedoke, o čemu je sačinio **službenu zabilješku broj 02/3-3-102/24 od 26.06.2024. godine**, a koju zabilješku je tužitelj uveo kao dodatni dokaz optužbe.

Svjedoku je predočena I **Fotodokumentacija MUP Travnik broj 02/3-5-04-2-941/22 od 03.11.2022.godine**, te je istu detaljno obrazložio pri čemu je detaljno opisao fotografije na kojima je uslikana kuća Z. L., gdje su pronađeni tragovi označeni sa oznakama 1 i 2, a koji su jasno označeni na fotografijama 17,18,19,20,21,22 do traga 23, sve su tragovi 1 i 2, materija koja svojim izgledom i načinom pakovanja asocira na drogu speed i cannabis jedan je upakovan u prozirnu teglu sa poklopcem, a u kojoj se nalazi proziran PVC kesica sa ZIP zatvaračem crvene boje, a ista kesica je pronađena i sa tragom broj 2, koji se jasno vidi na foto 23, dakle prozirna kesica sa ZIP zatvaračem i na način pakovanja i izgledu radi se najvjerojatnije o drogi Cannabis, to su tragovi koji su pronađeni u kući preko puta E.H. porodične kuće, a kod fotografija 24, pa sve do fotografija 66 se radi o fotografijama, koje se odnose na porodičnu kuću E.H., kao trag broj 3 označen je mobilni telefon E.H., koji je pronađen na stolu u spavaćoj sobi, a

u fotodokumentaciji se nalazi na foto 57,58,59. Što se tiče traga broj 4 radi se o novcu, a isti je vidljiv na foto 60,61,62 i 63, i trag broj 5, dvorište porodične kuće, gdje se jasno vidi prozirna PVC kesica za ZIP zatvaračem, sa sadržajem zeljaste materije, koja asocira na opojnu drogu cannabis identično pakovanju, koje je pronađeno u kući Z. L. koju koristi E.H.

U toku unakrsnog ispitivanja branitelj je pojašnjavao sa svjedokom okolnosti pretresa, pa je svjedok rekao da taj dan, a to podrazumijeva 03.11.2022. godine, vršio je pretres kuće u kojoj živi optuženi i pretres kuće Z. L., I svih objekata koji su obuhvaćeni naredbom, a u fotodokumentaciji je jasno uslikano šta je pretreseno I jasno odgovara materijalnoj dokumentaciji, dok je kuća Z. L. koju su pretresli bila polunamještena. U kući E.H. zatečen je E.H., njegova majka a zatečen je I A.K., jedan od svjedoka saslušan u ovom predmetu I sva lica su stavljena pod kontrolu, a I A. K. je priveden u policiju. Tada osumnjičenom su predloženi svi predmeti, pronađeni prilikom pretresa, a ne sjeća se da li je svo vrijeme optuženi bio tu, ali svjedoci pretresa jesu bili, sjeća se jednog, a to je N. H. Pretres je rađen uz podršku specijalne jedinice, radi osiguranja lica I mjesta I svjedok nije znao ko je tačno kontrolisao optuženog, dok je vršen pretres. Svjedok je pojasnio da je pretres rađen prema zakonskim odredbama, optuženom je predloženo sve što su pronašli I isto je sve optuženi potpisao, tako da nije bilo govora da je rađen nezakonit pretres, s tim da je napomenuo, da je pored njega bilo još 5 ili 6 inspektora I da nije radio on lično pretres svake prostorije. Bili su prisutni kolege S. H.3, S.B., S.M., S. V. I sve je konstatovano u spisu. Optuženi je prigovorio iskazu ovog svjedoka I naveo da je isti naredio specijalnoj policiji da ga istuče, a što je svjedok jasno zanijekao. Prigovorio je I iskazu svjedoka, navodeći da mu nije bilo dozvoljeno da pozove branitelja, što je svjedok također osporio, pa je svjedok pojasnio da je optuženi zvao branitelja I misli da je gospodin Duvnjak bio prisutan, ali da niko od prisutnih, ni sam optuženi, nije imao primjedbi na radnju pretresa, niti je ona stavljena.

Iz saglasnog **iskaza svjedoka S. B. krim inspektora MUP Travnik** proizilazi da je inspektor 13 godina I da nikada protiv njega nije podnesena bilo kakva prijava, ali je bilo nagrađivanja I pohvala. Radi na poslovima na suzbijanju droga. Potvrdio je da je sa kolegama inspektorima u ranim jutarnjim satima dana 03.11.2022. godine na osnovu pismene naredbe suda u Bugojnu vršili pretres kuće optuženog I susjedne kuće Z. L. koju koristi optuženi. Sjeća se da su imali i anonimne prijave građana, komšija, a I lično su znali viđati tu optuženog. Pretres je vršen u prisustvu dva punoljetna građanina I za 8 godina koliko radi pretrese niti jedna osoba osim optuženog, ih nije pitala pitanja koja ih je pitao E.H. za vrijeme pretresa, od toga ko je sudija, ko su svjedoci, znao je pravo na advokata, bio je bahat I vidio je da je optuženi lice, koje nije svjesno svog asocijalnog ponašanja. Nije mogao biti oprezniji, u svom radu pa nisu pronašli vagu, a lice je stvorilo mit, da se kod njega droga ne može pronaći, pa je bio izrazito oprezan, a što se tiče drskosti pred njima u policiji je rekao da će svjedoke da pretuče I da ih veže u šumi. Prilikom pretresa je pronađena opojna droga speed I cannabis, a o svemu je sačinjen zapisnik. Dokazi su sa svim dostavljeni sudu. Optuženi je koristio pravo na advokata, to zna sigurno, jer se čuo sa advokatom, a branio se šutnjom. Nakon toga su saslušavali svjedoke, s tim da je pri saslušavanju postupao u skladu sa odredbama ZKP, nikoga ništa nisu prisilili da potpiše, a niko nikoga nije prijavljivao unutrašnjoj kontroli. U toku unakrsnog ispitivanja svjedok je pojasnio da je prilikom pretresa pored E.H. u kući bio još jedno lice, a branitelj je želio da razjasni da li je on A. K. u liscama odveo do kuće Z.L., što je svjedok opovrgao, pri čemu je svjedok pojasnio, da je specijalistička jedinica za podršku radila obezbjeđenje, ono što je on vidio je to da je jedinica E.H.

stavila pod kontrolu, da ne pobjegne, a E.H. je sam tražio svoja prava, a niko ništa mu nije branio, s tim da ne može da garantuje da je bio u kući Z.L., ali da su bili svjedoci. Ne sjeća se da li je E.H. uzimao kuću Z. L. pod zakup, a ne sjeća se ni da su kontaktirali bilo kog od vlasnika, jer nije bilo svrhe, ali da su pretresli sve što je bilo naloženo u naredbi.

Iskazima ova dva svjedoka u potpunosti odgovaraju i dvije Službene zabilješke MUP Travnik broj 02/3-3-284/22 od 03.11.2022. godine i Službene zabilješke MUP Travnik broj 02/3-3-283/22 SL od 03.11.2022. godine koju su sačinili na okolnost poduzetih službenih radnji koje su poduzimali na otkrivanju radnji počinjenja krivičnog djela.

Iz Naredbe Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 K 110439 22 Kpp od 27.10.2022. godine koju je izdao sudija za prethodni postupak Samil Ramić proizilazi da je naredba za pretres izdata za pretres stambenog prostora-kuće, pratećih objekata i okućnice u naselju ... , koju koristi E.H. zv. „...“ JMB:... sin Dž., rođen ... godine u mjestu..., nastanjen u ulici ... i pretres nenastanjenog stambenog prostora-kuće, pratećih objekata i okućnice u naselju ..., porodična kuća Z.L., a koju koristi E.H. zv. „...o“ JMB: ... sin Dž., rođen godine u mjestu ..., nastanjen u ulici ..., budući da postoje osnovi sumnje da je počinio krivično djelo „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet u opojnih droga“ i „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga “ iz člana 238. i člana 239. KZ F BiH, a da bi se mogli pronaći predmeti koji potiču iz navedenih krivičnih djela (kao i predmeti koji bi eventualno mogli potjecati iz drugih krivičnih djela), te je shodno tome potrebno izvršiti pretres istih. Naredbom za pretres je naloženo da se obuhvati i pretres svih osoba koje se zateknu u tim prostorijama i pretres vozila osumnjičenih i vozila osoba, koje bi se eventualno našle u prostorijama osumnjičenog. Naredbu su trebali izvršiti ovlašteni službenici Sektora kriminalističke policije MUP SBK/KSB Travnik-Odjel za suzbijanje narkomanije u saradnji sa policijskim službenicima Jedinice za specijalističku podršku MUP-a SBK, u bilo koje vrijeme i bez prethodne predaje naredbe vlasniku objekta zbog postojanja osnovane sumnje da će se traženi predmeti lako i brzo uništiti ili sakriti ako se odmah ne oduzmu, a iz Dopisa istog suda od 04.11.2022. godine, proizilazi, da je sud predmete pronađene pretresom dostavilo u Tužilaštvo uz fotokopije potvrda I zapisnika o pretresanju.

Od dokaza odbrane, a na okolnost nezakonitosti pretresa saslušana je **svjedokinja E.H.Č., majka E.H.**, te je ista rekla da se sjeća pretresa od dana 03.11.2022. godine, da je bilo ujutro oko 6 sati a trajalo je do 8 – 9 sati, da je zatečena na spavanju da joj nije pokazan nalog za pretres, kuća je bila otključana. Ušli su svugdje i na sprat gore i dolje, bilo ih je puno bar 4-5 policijskih službenika. Te noći je u kući bio I E.H I prijatelj A.K., a sjeća se da su E.H dolje tukli, u njegovoj sobi, i to u spavaćoj sobi, dok se uđe odmah ravno, jaukao je dolje govorio je nemojte me tući, na kraju joj je pozlilo, sveli su je do kupatila, krvi je bilo po kupatilu po WC šolji, bilo je po zidu po njegovoj sobi, kako su otvorena vrata, sa lijeve strane isto na zidu bilo je krvi, imali su kape, rekli su joj da ne smije ni ustajati ni hodati, da sjedi tu mirno, za to čitavo vrijeme E.H se nalazio u svojoj sobi, i ni jednog trenutka on nije napustio tu sobu, odnosno nije bio prisutan, dok su oni pretresali ostale prostorije. Poslije toga su ga odveli u policijsku stanicu, i odveden je direktno iz te spavaće sobe. Za to vrijeme A.K. je bio vani sa policijom.

Svjedokinji je predočavana i fotodokumentacija kako bi pojasnila mjesta gdje se nalazila ona, optuženi i A.K., a na fotografijama WC F40 nije vidljiva krv, a niti na zidovima sobe u kojoj se nalazio optuženi F 45, kako je svjedokinja opisivala. Nije nikome ništa

prijavljivala, a ne zna da li se E.H javljao u Dom zdravlja. Tužitelj nije imao pitanja za svjedokinju. Optuženi je pojasnio da je prijavio sve u Dom zdravlja, ali da je rekao da je pao s motora.

Iz iskaza samog optuženog E.H kao svjedoka odbrane, proizilazi da mu je dana 03.11.2022. godine u 6,00 h izvršen pretres njegove kuće, isti je bio u spavaćoj sobi na spavanju, rekli su mu da legne i stavi ruke na potiljak i to specijalna policija sa kapama i udarali su ga i govorili mu da prizna, šta je nađeno u dvorištu kuće preko puta bio je vezan na podu, a nije nigdje izašao iz prostorije, a da nema ništa sa kućom preko puta njegove, da ljudima nikada nije ušao u dvorište iz poštovanja, a da je imao toliku drogu zaključao bi se u kuću i dok ne bi sve potrošio ne bi izlazio. Kuća je u momentu pretresa bila otključana, a tu se nalazio i A.K., koji je došao u kasne noćne sate što mu je bilo čudno i pitao ga može li da prespava kod njega, jer se posvađao sa roditeljima i njemu ga je bilo žao, vozio je čak i njegovo vozilo, jer mu je vozilo džip bilo pomjerano. Optuženi je izjavio da mu nisu dali branitelja, nisu mu dali ni da se napije vode . Nakon toga ga u Policijsku stanicu Bugojno vodi ga specijalna policija, a kako je imao povrede odveli su ga u Hitnu pomoć, gdje je rekao da je pao s motora, a nakon toga je otišao u Kantonalno tužilaštvo Travnik da daje izjavu, a nakon toga ga vode u PS Travnik odakle ga vode u KPZ Busovača, dakle stalno je bio pod nadzorom policije, a bio je zavezan za radijator dok su oni pili kafu. Nakon što je izašao iz pritvora, zvao ga je A.K. koji mu se izvinjavao navodeći da je droga bila njegova i da će otići u PS Bugojno da da izjavu, a S. Z. također poznaje i on mu je komšija, ali s njim nije imao nikakvog kontakta, a da on nije imao nikakve veze sa njegovom drogom, jer je tad bio već 4 mjeseca u pritvoru, kada mu je ista pronađena. Za povrede je koristio samo brufene, a za stanje šoka koje je imao išao je 4 puta iz pritvora neuropsihijatru. Dajdža je zvao dr S. kod njega kući, jer nije mogao da spava, a mama ga je vodila hodžama. Ranije je koristio travu i pet puta probao speed, a nema novca da kupuje drogu, niti je sposoban psihički da bude diler i da nikada nije uticao na svjedoke posebno, jer su svi klošari i bilo bi ga stid da ga komšinica vidi s njima, a namjerava nastaviti liječenje i koristiti terapiju. Pojasnio je fotografiju odbrane od 03.11.2022. godine, te je pojasnio da je na slici A. K., a svrha te fotografije je da nije nikako izvođen iz sobe u kojoj je držan, dok je pretres trajao. U toku unakrsnog ispitivanja tužiteljici je potvrdio potpisivanje potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, ali je pojasnio da je bio polomljen, nije čitao šta je potpisivao, i da on nije bio taj koji je koristio facebook nego da neko drugi koristi njegovu šifru.

Iako je odbrana u toku cijelog glavnog pretresa prigovarala zakonitosti pretresa porodične kuće i kuće Z. L., sud je utvrdio da su radnje pretresa, ali i svi materijalni dokazi proizašli iz njega, te radnje koje su poduzele ovlaštene službene osobe u potpunosti u skladu sa odredbama zakona o krivičnom postupku i da niti jednom radnjom istih nisu povrijeđena prava optuženog.

Naime uvidom u Naredbu za pretresanje Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 K 110439 22 Kpp od 27.10.2022. godine vidljivo je da je ista izdata na temelju odobrenja sudije za prethodni postupak i da sadrži sve zakonske elemente predviđene članom 72. ZKP FBiH. Ista je izdata 27.10.2022. godine, a realizovana je u okviru 15 dana, dakle 03.11.2022. godine i uvidom u, Zapisnik o pretresanju MUP Travnik broj: 02/3-3-32/22 od 03.11.2022.godine,Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine,Obavijest Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 K 110439 22 Kpp od 04.11.2022. godine vidljivo je da su ovlaštena službena lica i pretresli objekte i samo objekte, koji su obuhvaćeni naredbom, a naredbom je bila

obuhvaćena i privatna kuća, koja nije vlasništvo optuženog, ali za koju je istražnim radnjama, materijalnim dokazima nađenim kod te kuće i iskazima saslušanih svjedoka nesumnjivo utvrđeno da je ista napuštena, i da je isti koristi za skrivanje droge koja je pretresom tu i pronađena.

Sud je iz saglasnih iskaza svjedoka pretresa, a koji su navedeni u zapisniku o pretresanju kao dva punoljetna svjedoka građanina utvrdio da su sve radnje pretresa bile zakonite i pravilne.

Naime iz **iskaza svjedoka N. H.** kao svjedoka optužbe, na okolnost zakonitosti radnji pretresa od dana 03.11.2022. godine sud je utvrdio da poznaje optuženog i da nije u zavadi s njim, da je svjedok završio ... fakultet da je u toku 11. mjeseca 2022. godine bio zaposlen u 11/2022 u ... kao voditelj poslovnice, a ne u policiji kako je to isticala odbrana, te da je bio svjedok za vrijeme vršenja pretresa kuće optuženog. Zaustavljen je u jutarnjim satima na kružnom toku i kako je trebao još jedan svjedok on je lično pozvao K.M., koji je radio je kao konobar tad u njegovom kafiću, putem mobitela. Svjedok je potvrdio da je bio prisutan prilikom pretresa u svakom objektu i pri pronalaska sva tri predmeta, te nije primijetio bilo kakvu nepravilnost prilikom pretresa. Svjedok je pojasnio da je u toku ... godine bio pripravnik u Policijskoj stanici Bugojno radi stručnog osposobljavanja, ali da je s tim završio ... godine . Utoku unakrsnog ispitivanja branitelju je pojasnio da je na kružnom toku zaustavljen oko 6 sati ujutro, a tada otvara i lokal, a K.M. je otključao lokal i u kafiću je ostao treći konobar, kada je došao ispred kuće optuženog zatekao je uniformisana lica, a u objektu je bio E.H. i još jedno muško lice koje ne zna i majka optuženog. Bio je i u kući preko puta, a potvrdio je da je potpisao Zapisnik o pretresanju od 03.11.2022. godine i prepoznao je Fotodokumentaciju i predmete i objekte koji su pretresani, te je svjedok potvrdio istovjetnost sa radnjama pretresa. Potvrdio je da je optuženi bio vezan u prvoj prostoriji s lijeve strane, a osporio je navode optuženog da je u zavadi sa optuženim, a opisao je situaciju kada je svjedok bio zaposlen u firmi ... i trebalo je da pokupi komitenta u ...iznad dvorane i dok je čekao komitenta osumnjičeni E.H. je iz svog dvorišta dobio „koga to špijuniraš“ pa je svjedok zatvorio prozor i udaljio se sa lica mjesta, a to je bilo 2019 godine, ali da nije ni u kakvoj zavadi sa optuženim, niti ima išta protiv njega, niti da je K.M. zvao ujutro za neki posao mimo pretresa, što je bilo insistiranje odbrane.

Iz saglasnog iskaza svjedoka K. M. svjedoka pretresa, koji je saslušan kao dokaz odbrane na okolnost zakonitosti pretresa proizilazi da je završio srednju školu da je zaposlen, poznaje optuženog, potvrdio je da je potpisao zapisnik o pretresanju i da je radio kod N.H. u lokalu i on ga je pozvao putem telefona, jer ga je zaustavila policija na kružnom, a dan prije mu N.H. nije ništa spominjao, osim uobičajenog posla. Prisustvovao je svim radnjama pretresa, a zatečen u kući pri pretresu bio je E.H, kolega mu i majka, a kolega se zove A.K. Pretresena je kuća, neka štala, preko puta kuća, dvorište i vozila, ništa nije pronađeno, ni u kući optuženog ni vozilima, a optuženi je bio tu kako je policija pronalazila neke stvari pozvali su ga da vidi. Sjeća se da A.K. nije nigdje odvođen izvan kuće, pa mu je odbrana predočavala fotografiju odbrane koju svjedok nije mogao da opiše, jer nije čista i nije mogao da kaže ko je lice koje odvode. Optuženi je izjavio da je ovom svjedoku pisao na facebook noć prije suđenja, a što je svjedok potvrdio, a optuženi je pojasnio da je svjedoku pisao iz razloga, jer je njemu svjedok navodno govorio da ga je N.H. nagovarao na neki posao, koji se njemu nije svidio, a što je svjedok opovrgao i pojasnio, a vidio je samo da je optuženi bio vezan liscama.

U kontekstu iskaza ova dva saglasana i vjerodostojna iskaza svjedoka pretresa, sud nije poklonio vjeru niti optuženom, niti iskazu njegove majke, niti iskazu A. K. koji su insistirali u svom opisivanju pretresa na okolnostima, koje nemaju veze sa samom zakonitošću pretresa, već su opisivali vlastite doživljaje pretresa. Potpuno su netačni navodi odbrane i insistiranje branitelja da je A. K. bio taj koji je hodao sa policijom od prostorije do prostorije i pokazivao gdje se droga nalazi, jer to prosto nije tačno i ne proizilazi ni iz čijeg iskaza, osim iz iskaza samog A.K. i neke nepoznate fotografije pretresa na kojoj je po mišljenju suda ipak optuženi, a ne A.K. Mada čak i da jeste A.K., ista je saglasana sa navodima inspektora S.B. i S.L., koji su naveli da su oba lica i A.K. i E.H. stavljena pod kontrolu. Ni u kom slučaju sud ne poklanja vjeru A.K., koji je govorio prilikom direktnog ispitivanja odbrane, da je droga njegova, da je na to upućivao policiju, i sasvim su nelogične njegove tvrdnje, da je tek upoznao E.H., i da je tako nepoznat došao da prespava u njegovu kuću i sakrije drogu, kada to ne proizilazi niti iz jednog jedinog dokaza kako subjektivnog, tako ni materijalnog (njihove međusobne prepiske) osim samog A. K. i tvrdnje E.H. čiji su iskazi evidentno i očito netačni.

Nadalje, sud ne vjeruje optuženom kada kaže da mu je bilo uskraćeno pravo na branitelja, jer je inspektor S.B. a i svjedok S.L., rekli vrlo izričito da je optuženi bio jako dobro upoznat sa svim pravima koje ima i da se čak detaljno raspitivao o naredbi za pretres i da je putem telefona, čak i razgovarao sa braniteljem Mesudom Duvnjakom, a koji mu je branitelj bio i kod određivanja pritvora, koji je uslijedio odmah nakon pretresa. Nadalje prigovori odbrane, da optuženi nije bio prisutan u svakoj prostoriji i na svakom mjestu gdje se vršio pretres, sud cijeni kao neosnovan, jer isti nije ni trebao da bude prisutan u svakoj prostoriji prilikom pretresa, već je trebao samo da se izjasni oko predmeta, koji su navedeni da su pronađeni, a isti je svoj potpis stavio na sve prateće dokumente pretresa. Prisustvo optuženog svakoj radnji pretresa nije propisano niti jednom odredbom krivično procesnog zakona, pri čemu naročito odredba člana 74. stav 4. ZKP FBiH propisuje obavezu da pri pretresanju budu prisutni punoljetni svjedoci, a vlasnik može biti prisutan radi uručjenja naredbe, ali ne mora, jer se u tom slučaju da nije naredba ostavlja u prostoriji gdje se vrši pretres, a prema odredbi člana 74. stav 3. ZKP FBiH ne mora biti prisutan tokom pretresa.

Da su optuženog pripadnici specijalne jedinice navodno tukli po naređenju inspektora S.L., sud posmatra iz konteksta o kojem su svjedočili inspektori S.B. i S.L., a to je okolnost da se eksplicitno sjećaju, da je optuženi E.H. bio vrlo bahat i da je odbijao saradnju, a svjedok S.L. je čak rekao da je optuženi u jednom momentu zamolio da mu se ruke s leđa prebace naprijed, što su i učinili i zavezali ga sa rukama naprijed, kada je sam optuženi počeo sebe da udara po licu i po usnama, kako bi se raskrvario i da su ga onda morali ponovo staviti pod kontrolu. Krvi o kojoj je pričala njegova majka nema na fotografijama, a o tome ne govore niti svjedoci pretresa.

Nadalje Iz Zapisnika o lišenju slobode MUP Travnik PU Bugojno, PS Bugojno broj 02/4-3-62/23 od 03.11.2022. godine proizilazi da je optuženi lišen slobode 03.11.2022. godine u 09.00 h od strane lica S.H.3, da E.H. nije stavio nikakve primjedbe, koje na glavnom pretresu iznosi na zakonitost radnji ovlaštenih službenih lica, da isti nije imao primjedbi na zapisnik I da je isti potpisao.

Iskazima službenih lica i iskazima svjedoka pretresa u potpunosti odgovara **Zapisnik o pretresanju MUP Travnik broj 02/3-3-32/22 od 03.11.2022. godine** iz kojeg je vidljivo da su dana 03.11.2022. godine inspektori S.L., S. B., S. H.3 izvršili pretres objekata prema Naredbi za pretresanje Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 K 110439 22 Kpp od 27.10.2022. godine, da je konstatovan optuženi E.H. I da su pretresu prisustvovala dva punoljetna svjedoka N. H. I K. M. Prigovora na pretres nije bilo, a tragovi 1.i 2. Navedeni u Zapisniku su pronađeni u kući Z. L., dok su tragovi 3,4 I 5 pronađeni u porodičnoj kući E.H. Zapisnik su potpisali svi navedeni u zapisniku.

Tome u potpunosti odgovara i **Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 02/3-3-32/22 od 03.11.2022. godine** potpisane od strane S. L., S.B. I optuženog E.H. na kojoj su izuzeti i pronađeni 5 predmeta, a što sve zajedno u potpunosti odgovara **Fotodokumentaciji MUP Travnik broj 02/3-5-04-2-941/22 od 03.11.2022.godine** izrađenoj od strane J.S.iz Sektora krim policije. Ista se sastoji od 67 fotografija u boji, od čega je na F 1-14 prikazana nedopremljena kuća Z. L. koja se nalazi tačno preko puta kuće E.H. a fotografisan je pretres prostorija te kuće, kuća nije namještena, nije useljena na F 3 je prostorija sa nabacanim namještajemna pojedinim prozorima je staklo, ali kuća nema fasade i u njoj nema naznaka korištenja. F 15 -19 je prikazan Trag broj 1 pronađena staklena tegla sa bijelim poklopcem u kojoj je nađen prozirni pvc zamotuljak sa bijelom praškastom materijom, a koji je pronađen uz betonsku podzidu koja ograđuje tu kuću sa zadnje strane. F 20-23 je prikazana providna vrećica sa pvc zatvaračem zip zatvaračem u kojoj se nalazi biljna materija, a koja je pronađena uz betonsku podzidu dvorišta kuće Z. L., a koja je bila prekrivena tragom betona kao Trag 2 . F 24. je prikazana porodična kuća E.H. ..., a koja je također pretresena. F 25 – 26. prikazuju komadić pvc vrećice zelene boje bez sadržaja zatečene na ogradi dvorišta E.H. F 27 širi prikaz mjesta pretresa i vozilo crni BMW bez registarskih oznaka. F 28-30 prikazan je ... Range Rover bez registarskih oznaka koje koristi E.H., a zatečeno u dvorištu kuće E.H., F 31-32 prikazano vozilo BMW registarskih oznaka... i unutrašnjost vozila. Na F 33-35 je vozilo Daihatsu bez registarskih oznaka kao i unutrašnjost vozila zatečen u dvorištu kuće E.H. Na F 36-53 prikazane su prostorije unutrašnjosti kuće E.H. u kojim je vršen pretres. F 54-56 unutrašnjost pomoćnog objekta. F 57-59 mobilni telefon marke Iphone koji je zatečen na drvenom ladičaru u spavaćoj sobi pored kreveta Trag 3. F 60-63 prikazuju 5 papirnih novčanica valute Eur u apoenu od 20 Eura, koje su zatečene u staklenoj posudi bez poklopca na stolu u dnevnom boravku prizemlje kuće Trag broj 4. I F 64-67 je pronađena pvc vrećica sa zip zatvaračem u kojoj se nalazi biljna materija pronađena u dvorištu kuće E.H. Trag broj 5.

Kako su svi navedeni materijalni dokazi u potpunosti u saglasnosti sa subjektivnim dokazima svjedoka koji su provodili radnje pretresa, prema izdatoj naredbi to su i prigovori odbrane o nezakonitosti neosnovani, i paušalni, a sud niti iz jednog navedenog dokaza nije mogao da utvrdi povredu člana 6. 7 i 11. ZKP FBiH odnosno da su navedenim radnjama povrijeđena ljudska prava optuženog, ili da je povrijeđena neka konkretna odredba krivičnog procesnog prava. Nadalje, nije dovoljno samo paušalno prigovoriti zakonitosti dokaza. Prema stavu Vrhovnog suda FBiH nezakonitost određenog dokaza, nije određena a priori, dakle ako u ZKP FBiH nije izričito propisano da se na dokazu, koji je pribavljen kršenjem određene odredbe tog zakona ne može zasnivati presuda, zaključak da se u konkretnom slučaju radi o nezakonitom dokazu, ne može se zasnivati samo na činjenici da pri pribavljanju tog dokaza nije postupljeno u skladu sa određenom odredbom ZKP FBiH. U takvom slučaju donošenje zaključka da se radi o nezakonitom dokazu osim samog kršenja odredbe ZKP FBiH potrebno je imati

u vidu i cilj te odredbe, te utjecaj koje je njeno kršenje imalo na osnovna prava i slobode učesnika krivičnog postupka i osnovna načela krivičnog postupka.⁴ U konkretnom slučaju nije utvrđeno niti jedno niti drugo.

Da ni ljudska prava optuženog u kontekstu tretmana nisu povrijeđena proizilazi iz iskaza svjedoka S. T. neuropsihijatra koji je liječio optuženog E.H. a u jednom periodu kad se ovaj vratio iz pritvora, proizilazi da se radi o njegovom pacijentu kojem je išao privatno kući, a nije dolazio kod njega u ambulantu u toku 2023. godine, da se radi o osobi koja je pokazivala znake korištenja opojnih sredstava tipa marihuane, ali ne i teških droga, te je uočio simptome koji mogu odgovarati i odgovaraju trajnim smetnjama po tipu ... slike, odnosno ..., ukupno dva ... obilježja. Optuženi je osoba koja je završila srednju školu, bez stalnog zaposlenja i koja nije oženjen, a radi se o simptomima koje on iznosi, a koje po opisu odgovaraju napetosti, tjeskobi, nekad izmjenama raspoloženja, eksplozivnog ponašanja, uz jednu nestalnost u interpersonalnim stanjima što su njeni ključni obilježja. Optuženi oca gubi u ... toj godini živi i raste majkom, ali ova bolest kada se općenito govori može nastati i kod osoba sa cjelovitom porodicom, ali kompletno okruženje i radi se o mlađim osobama koje su zaštićene, pa ne mogu da odgovore zahtjevima okolini, radi se o osobi sa prosječnim intelektualnim sposobnostima i ako bi se izjašnjavao kao vještak trebao izjasniti upravo su zbog ovoga njegove sposobnosti smanjene, ali ne do bitnog stepena. U toku unakrsnog ispitivanja tužilac je sa svjedokom razjašnjavao simptome tog ponašanja optuženog i isti je pojasnio da se radilo o nemiru, a da je bila ozbiljnija situacija odnosno psihomotorni nemir bi imao elemente psihoze, ali ovaj nalaz nije zabilježen u evidenciji ambulante. Terapiju je propisao za teža ... stanja, ali optuženi nije njegov stalni pacijent a ne isključuje ni mogućnost da se radilo o apstinencijskim krizama. Majka je uzela nalaz i kupili su lijek, ali isto nije zabilježeno u medicinskom kartonu, jer nije više dolazio ni prije 2023. godine ni poslije 2023. godine. Kako odbrana nije predlagala vještačenje, a sudu se nije u toku postupka javila sumnja u njegovu uračunljivost, niti je ona ičim dovedena u pitanje pa ni medicinskom dokumentacijom koju je sud pribavio iz KPZ Busovača KPZ Busovača broj 01/03-2-09-31/22-5307/24 od 25.10.2024. godine sa zdravstvenim kartonom i nalazima za optuženog od 27.01.2023. godine i specijalističkim nalazom Odjela psihijatrije Kantonalne bolnice Zenica od 12.12.2022. godine i 04.01.2023. godine, te JU Dom zdravlja Bugojno broj 01/1-5.111 od 29.10.2024. godine sa Ispisom iz Protokola pacijenata Službe Hitne pomoći za dan 03.11.2022. godine to će sud iskaz ovog svjedoka cijiniti u okviru olakšavajućih i otežavajućih okolnosti.

Navode optuženog da su ga tukli prilikom pretresa, sud je razjašnjavao iskazima svjedoka M.A. i A.Dž. policijskih službenika PS Bugojno.

Iz iskaza svjedoka M. A. policijskog službenika PS Bugojno koji je postupao po nalogu za lišenje slobode optuženog na dan 03.11.2024. godine, a prije nego je optuženi sproveden u pritvor, proizilazi da je u policiji zaposlen od 2015. godine u činu starijeg policajca da poznaje optuženog i da je navedenog dana dovede u pratnji specijalističke policije MUP SBK, oni su istog vezali i doveli u PS Bugojno. Rečeno mu je od strane zamjenika komandira da pored istog stoji, bio je vezan liscama, imao je povrede oko vrata i kašljao je puno i žalio mi se na bolove, tražio je da ga vode u WC gdje je i povraćao, isti je bio pregledan i rekao je doktor da će naknadno biti dostavljen ljekarski

⁴ Vidi presudu Vrhovnog suda FBiH 06 0 K 005470 14 Kž od 03.09.2014. godine

nalaz, ali mu nisu ništa govorili za pregledanog optuženog taj dan, već su ga vratili u policijsku stanicu, odakle je sproveden dalje za KPZ Busovaču u pritvor. Na unakrsna pitanja branitelja na optuženom nije bilo krvi, a u bolnici mu je mjerjen tlak.

Iz saglasnog iskaza svjedoka **A. DŽ.** također zaposlenog u PS Bugojno, na poslovima policajca od 2019. godine sjeća se optuženog od dana 03.11.2022. godine doveden je vezan u pratnji specijalističke podrške, i žalio se na bolove u stomaku i naređeno mu je da lice odvede u Službu Hitne pomoći da se izvrši pregled, a koliko se sjeća vidnih povreda nije bilo, nije primijetio da je ikakava sila primijenjena. Ovaj svjedok je bio prisutan i na obezbjeđenju pretresa kuće E.H.

Sud iskaze ova dva svjedoka cijeni istinitim i vjerodostojnim, te u skladu sa nalazom hitne pomoći Protokola pacijenata Službe Hitne pomoći za dan 03.11.2022. godine, ali samo u kontekstu navoda da je optuženi u svojoj kući sam sebe udario, što su vidjeli inspektor S.B. i S.L. i to spriječili. Okolnost da je optuženi povraćao i imao ogrebotine po vratu, sud cijeni upravo kako je navedeno s aspekta, da čak i da jest postojala primjena sile, a koju opet optuženi nije prijavio unutrašnjoj kontroli za sud jeste vezana samo za dozvoljenu primjenu sile u okviru policijskih ovlaštenja kada osumnjičeni pruža otpor, a što je nesumnjivo utvrđeno, kako su to inspektori pojasnili, s tim da iz svih dokaza i proizilazi da niko od inspektora nije niti ispitivao niti primjenjivao silu prilikom pretresa, a ako je isto i učinjeno u okviru je zakonskih ovlaštenja i shodno ponašanju optuženog.

Nadalje optuženi se branio šutnjom i u MUP Travnik i u Kantonalnom tužilaštvu, tako da niti jedna izjava od optuženog nije izvedena primjenom bilo kakve sile, a nedugo nakon privođenja određivan mu je pritvor, te je sudiji za prethodni postupak optuženi mogao da prijavi bilo kakvu nepravilnost, a takvih dokaza nema, jer optuženi zna i svjestan je da svaki navod koji je izrekao usmjeren isključivo i jedino da izbjegne odgovornost.

Kako su sve navedene okolnosti koje su navedene u iskazima svjedoka iz istrage, službenih radnji inspektora i radnji pretresa upućivale na okolnosti da je optuženi koristio napuštenu kuću Z. L. koja se nalazi preko puta njegove kuće za skrivanje opojne droge to je sud činjenično precizirao dispozitiv presude pa je iza riječi:

„koju koristi E.H.“ sud stavio skup riječi: „*koja se nalazi preko puta njegove porodične kuće i koju je E.H. koristio za skrivanje droge*“ kako bi se precizirao način korištenja te kuće, a što ne ulazi u bitna obilježja krivičnog djela i ne dira u objektivni identitet optužnice.

O zakonitosti drugih radnji ovlaštenih službenih lica sud je vršio uvid u **naredbu Kantonalnog tužilaštva za hemijsko toksikološko vještačenje broj To6 0 KT 0031912 22 od 17.11.2022. godine** iz koje proizilazi da je tužilaštvo FUP Centru za forenzička ispitivanja I vještačenja dostavilo predmete privremeno oduzete po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP SBK Travnik broj 02/3-3-98/22 od 03.11.2022. godine oduzetih od E.H.

Iz Zahtjeva kantonalnog tužilaštva za pretres I vještačenje pokretnih stvari broj To6 0 KT 0031912 22 od 17.11.2022. godine zahtijeva se od Općinskog suda u Bugojnu pretres I vještačenje mobilnog aparata Iphone sa oštećenjima na prednjoj strani, oduzet od E.H., te je na temelju istog naređen pretres od strane suda **Naredbom broj 46 0 K**

110439 22 Kpp 3 od 11.11.2022. godine od strane sudije za prethodni postupak Nebojše Vrhovca.

Iz Naredbe Kantonalnog tužilaštva SBK broj To6 0 KT 0031912 22 od 17.11.2022. godine postupajući tužilac naređuje analizu CD -ova I vještačenje mobilnog telefona.

Da je optuženi I putem mobilnog aparata i to mobilnog telefona marke: Apple Iphone 6, (trag 3.) IMEI brojeva: ..., pretplatničkog broj:..., upakovan u bijelu kovertu oznake prilog uz akt broj: 09-18-18/1-03-5-2150 a koji je privremeno oduzet po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine dolazio u kontakt sa konzumentima opojne droge i na taj način da su ga kontaktirali, sud je nesporno utvrdio i iz iskaza vještaka A. R. i njegovog Nalaza i mišljenje FUP Sarajevo, Centar za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja, Odsjek za dokumente, rukopise, fono-foto i video tehniku, mobilnu i kompjutersku tehnologiju Sarajevo broj: 09-18-18/1-03-5-2150 od 08.12.2022. godine sa prilogom bijela koverta oznake prilog uz akt broj: 09-18-18/1-03-5-2150 u kojoj se nalazi CD, a koji je pretresen i o čijem sadržaju su ispitani inspektor S.L. koji je sačinio već pomenutu i cijenjenu Službenu zabilješku MUP Travnik broj 02/3-3-40/23 od 21.02.2023. godine, čiji je sastavni dio I DVD broj 09-18-18/1-03-5-2159 I DVD broj 09-18-18/1-03-5-2150 godine iz koje je vidljiv dio prepiske, koju su pojedini saslušani svjedoci imali sa optuženim, i iz koje je vidljivo da je optuženi koristio navedeni mobitel za komunikaciju sa konzumentima i između ostalog pored mreže preprodavača (A.K. i dr) direktno drogu prodavao svjedocima, koji se nalaze na listingu pobrojani u optužnici i analizi poziva komunikacije I sadržaja memorije pretrešenog I vještačenog mobilnog telefona vlasništvo E.H. prema naredbi KT broj T06 0 KT 0031912 od 28.12.2022. godine.

Da je navedenog dana kod optuženog na prethodno opisani način pronađena i oduzeta opojna droga amfetamin neto mase 7,103 grama koja se nalazila u staklenoj tegli sa bijelim metalnim poklopcem pronađena u dvorištu nenastanjene kuće Z. L. pored betonskog zidića, opojna droga cannabis neto mase 6,976 grama upakovana u prozirnu pvc kesicu pronađena u dvorištu nenastanjene kuće Z. L. pored betonskog zidića, opojna droga cannabis neto mase 3,229 grama upakovana u prozirnu pvc kesicu pronađena u dvorištu porodične kuće E.H. pored betonskog zidića, da se o istoj radi u količini koja je navedena u potvrdi i čiji je uzgoj i distribucija zabranjena, potvrđeno je i po Nalazu i mišljenju FUP Sarajevo, Centar za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja, Odsjek za hemijsko toksikološka vještačenja Sarajevo broj: 09-18/2-03-5-2150 od 29.12.2022. godine, koji je pred sudom izložila vještakinja N.K. vještak za droge i toksikološka vještačenja a koji nalaz je izradila po Naredbi za hemijsko vještačenje Kantonalno Tužilaštvo Travnik broj: T06 0 KT 0031912 22 od 17.11.2022. godine, na koje okolnosti je saslušana vještakinja direktno i unakrsno ispitana, te je ostala u cijelosti kod Nalaza i mišljenj, te pojasnila da se predmeti koji su dostavljeni u bijeloj velikoj koverti u kojoj se nalazi vještačeni materijal, sa privremeno oduzetim predmetima- droga, koja je konstatovana da je navedena zelena masa, ustvari opojna droga Cannabis koja sadrži Tetrahidrokanabiol u procentu većem od zakonski propisanog čiji je promet i prodaja te posjedovanje zabranjeno kao i amfetamin koji je psihotropna supstanca i samim time i zabranjena.

Oba saslušana vještaka su svoje nalaze obrazložili i to je sud cijenio da su oba nalaza jasna i uvjerljiva, data na najbolji mogući način, u skladu sa vještinom i pravilima struke,

zasnovan na stručnim metodama i nespornom dugogodišnjem iskustvu i stručnom znanju vještaka, pa ih je sud u cijelosti i prihvatio smatrajući ih zakonitim pošto su zabranjeni predmeti izuzeti zakonito.

Odredbom člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije BiH propisano je da je krivično djelo Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga čini onaj ko neovlašćeno proizvodi, prerađuje, prodaje ili nudi na prodaju ili radi prodaje kupuje, drži ili prenosi ili posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavlja u promet materije ili pripravke propisom proglašene opojnim drogama.

U osnovnom obliku, propisana su dva osnovna oblika radnje izvršenja ovog krivičnog djela: Neovlaštena proizvodnja i neovlašćeno stavljanje u promet tvari ili pripravki koji su proglašeni opojnim drogama. Predmet djela su supstancije koji su proglašeni za opojne droge, koje su pojedinačno navedene u listama opojnih droga i psihotropnih supstancija objavljenim u Zakonu o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe droga („Službeni glasnik BiH“ broj: 8/06, 103/08 i 51/11). Prema tome, sve supstancije navedene u navedenom zakonu, su opojne droge odnosno psihotropne supstancije u smislu krivičnog djela iz člana 238. KZ FBiH, a što Cannabis I AMfetamin jesu shodno odredbi člana 4. blanketnog propisa navedenog u optužnici.

Naime, radnja krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona F BiH po ovom zakonskom propisu postavljena je alternativno, gdje učinitelj uvijek odgovara samo za jedno krivično djelo, bez obzira da li je izvršio samo jednu ili neku ili ipak sve te radnje (neovlašćena proizvodnja, prodaja, kupovina radi prodaje, prenošenje ili posredovanje u prodaji ili kupovini i slično) što ima za posljedicu apstraktnu opasnost za zdravlje neodređenog broja lica. Dakle radnja izvršenja ovog krivičnog djela ima za posljedicu ugrožavanje zdravlja ljudi kao apstraktnu opasnost, a i povredu propisa iz drugog zakona (Zakona o sprječavanju i suzbijanju opojnih droga BiH).

Dakle, na osnovu izvedenih dokaza koji su prema svom sadržaju interpretirani, optužba je dokazala radnje opisane u činjeničnom opisu dakle nesporno je neovlašćeno prodavao opojnu drogu Cannabis i Amfetamin , što je detaljno razjašnjeno iskazima saslušanih svjedoka, a sve je posebno potvrđeno dokazima koji su proizašli kao rezultat istrage i pretresa od strane službenika policije i kojom prilikom je pronađena opojna droga koja se i navodi u činjeničnom opisu, a optuženi E.H. je prema mišljenju ovog suda počinio krivično djelo „Neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“ iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona F BiH koje je počinio u jednom dužem vremenskom periodu tokom 2019. – do dana 03.11.2022 . godine, dakle nije samostalno prestao sa izvršenjem krivičnog djela dok nije uhvaćen i pritvoren, dakle u kontinuitetu vršio prodaju su bile obuhvaćene njegovim jedinstvenim direktnim umišljajem radi pribavljanja sredstava za život i finansiranja u kojem je izražena jedna naročita upornost da u različitim prilikama optuženi radi prodaje posjedovao opojnu drogu i istu neovlašćeno prodavao, a na što nesumnjivo upućuje oduzeta količina opojne droge, kao i činjenica da se radi o raznim vrstama opojne droge i činjenice da je optuženi istu imao namjeru da „poklanja“, ali i koristi sam , da je istu nabavio od nepoznate

osobe, te da mu je namjera bila dakle sa direktnim umišljajem usmjerenim da prodaje i zarađuje od prodaje, da se i dalje bavi prodajom, dok nije uhvaćen i spriječen u navedenom.. Ne postoji ni jedna okolnost koja njegovu krivnju isključuje ili umanjuje.

Navodi branitelja da je iskazom svjedoka dr S. T. neuropsihijatra dovedena u sumnju uračunljivost optuženog, da je optuženi ovisnik i nestabilna i bolesna ličnost nisu tačni. Sudu se ni u jednom trenutku nije javila sumnja da je optuženi nespoban da prati suđenje, da ispoljava simptome ovisnosti ili nekog psihičkog oboljenja, već upravo naprotiv. Cjelokupno ponašanje optuženog prije, tokom i nakon uhićenja, a o čemu naročito svjedoči Službena zabilješka MUP Travnik broj 02/3-3-102/24 od 26.06.2024. godine koju je sačinio svjedok S. L. na okolnost uticaja na svjedoke tokom glavnog pretresa svjedoči o jednoj vrlo proračunatoj osobi, koja je sasvim jasno i logično mogla da planira svoju odbranu, da razumije težinu optužbi koje mu se stavljaju na teret i želju da sebe zaštiti pod svaku cijenu, pa i činjenjem drugog krivičnog djela. Nadalje, činjenica da je u KPZ Busovača, dok je optuženi bio u pritvoru isti tražio da posjeti neuropsihijatra i činjenica da se javio psihijatru, nakon što je izašao iz pritvora za sud ne znači ništa, jer sama odbrana nije predlagala da se optuženi vještači po vještaku neuropsihijatru, a što je odbrana mogla da predloži ukoliko je smatrala da je optuženi imao određenih psihičkih problema i što nisu učinili i za što sud s obzirom na cjelokupan dojam koji ostavlja optuženi bi svakako bilo usmjereno samo na dalje odugovlačenje postupka, pa je isti bio potpuno uračunljiv tokom svih 3 godine koliko mu je i stavljeno na teret optužnicom.

Prilikom odmjerenja krivičnopravne sankcije, sud je imao u vidu svrhu kažnjavanja i sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća (otežavajuće i olakšavajuće okolnosti), a naročito: stepen krivice, pobude iz kojih je djelo počinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, okolnosti pod kojima je djelo počinjeno, raniji život optuženog, njegove lične prilike i ponašanje nakon počinjenog krivičnog djela, kao i druge okolnosti koje se odnose na učinioca prema članu 49. Krivičnog zakona Federacije BiH.

S tim u vezi, sud je kao otežavajuće okolnosti cijenio da je optuženi E.H. ranije osuđivan za razna krivična djela od kojih su prisutna krivično djelo Krađa, Ugrožavanje sigurnosti čak dva puta, nasilničko ponašanje i krivično djelo prikrivanja , od kojih su sve kazne bile kratkotrajne kazne zatvora do 6 mjeseci i mjere upozorenja, tako da se svrha kažnjavanja očigledno nije ostvarila, a što sve proizilazi iz Izvoda iz kaznene evidencije za osumnjičenog E.H. PS Bugojno broj: 02/4-3-04-2-1-43/22 od 09.02.2022.godine, Izvod iz kaznene evidencije za osumnjičenog E.H. iz baze TCMS-a od 18.04.2023.godine. Cijeneći naprijed navedene podatke iz kaznene evidencije, očigledno je da optuženi iako nije specijalni povratnik u vršenju krivičnih djela vezanih za opojnu drogu, ali iz toga proizilazi, a što potvrđuju navodi svjedoka S. B. i S.L. da je E.H.osoba sklona kršenju zakonskih propisa, društvenih normi i krivičnih djela i da je potpuno nekritičan u odnosu na svoje ponašanje. Sud je kao otežavajuću okolnost optuženom cijenio i činjenicu da je u toku glavnog pretresa proklinjao svjedoka S. L. tokom njegovog svjedočenja, ali i činjenicu da je sam priznao tokom ispitivanja K.M. a da je noć prije suđenja ovog svjedoka kontaktirao putem facebooka.

Kao otežavajuću okolnosti sud je cijenio i činjenicu da je optuženi prodavao opojnu drogu brojnim konzumentima, da je prodavao raznu vrstu droge da su svjedoci osobe mlađe životne dobi i da su u optužnici navedeno čak 13 lica, a svjedoci navode da je E.H. „prodavao drogu svima“ a E.S. navodi da ga je E.H. „navukao i da se jedva očistio“. Kako je krivično djelo Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga izvršeno samim tim kada se izvrši prodaja opojne droge jednoj osobi, te da se sa svakom slijedećom osobom kojoj je izvršena prodaja opojne droge povećavan stepen krivice počinioca ovog krivičnog djela, pa se u tom smislu krivica optuženog pokazuje znatnom ne samo zbog broja osoba kojima je prodavao drogu, nego i zbog vremenskog trajanja te prodaje. U konkretnom slučaju, ne može se zanemariti niti period u kojem je optuženi vršio krivična djela, a koji se ogledaju u trajanju od skoro četiri godine (jer je uhvaćen krajem 2022.) , da je droga koja je pronađena različita, dakle prodaja se odnosila na razne vrste droga od čega je jedna vrsta sintetička droga amfetamin koja se kolokvijalno smatra „težom“ drogom, da je evidentno optuženi prodavao drogu i osobama ne vodeći računa o njihovoj dobi (mlađi punoljetnici i maloljetnici, djeca koja idu u školu A.Ć. i E.B.) društvena i socijalna opasnost, da su njeni konzumenti osobe kod kojih postoji sklonost ka činjenju krivičnih djela čime se opravdava strah običnih ljudi za njihovu sigurnost, ako se nalaze u blizini takvih osoba. Ako se uzme u obzir količina droge koja je pronađena i kada se razmotri okolnost da optuženi ne samo da nije prestao, da prodaje drogu dok nije nasilno prekinut, već i okolnost da isti ne preuzima bilo kakvu odgovornost za svoje ponašanje, nalazi neosnovana opravdanja i krivi sve druge za svoje ponašanje pri čemu uopšte ne pokazuje volju za rehabilitacijom, je dovoljan razlog da sud izrekne bezuvjetnu kaznu zatvora.

Imajući u vidu raspon zapriječene kazne za ovo krivično djelo i krivicu optuženog, brojnost lica sud je uvažavajući praksu Kantonalnog suda u Novom Travniku ⁵ u ovim i sličnim postupcima odmjerio optuženom kaznu zatvora od 4 godine, koja kazna je ipak bliža minimumu nego maksimumu zapriječene kazne, smatrajući ključnom faktore dugotrajnosti prodaje, načinu prodaje i vrbovanja drugih lica na ovisnost i prodaju droge, te vrste i količinu droge.

Iako branitelj nije provodio dokaze na olakšavajuće okolnosti, osim iskaza optuženog, kojem sud ni u jednom dijelu nije poklonio vjeru i iskazu doktora S.T., sud je uzeo u obzir socijalne, ekonomske i psihološke poteškoće razvoja optuženog u odgovornog pojedinca, da je optuženi mlada osoba, koja je u vrijeme pretresa imao ... godina (sada ...) ali da se ni u kom slučaju ne može očekivati od optuženog da bude osoba koja je nesvesna svojih postupaka, da se protiv optuženog sada ne vodi drugi krivični postupak, da je mlad izgubio oca zbog čega je ugrožen njegov oslonac u mladoj dobi, ali sud smatra da niti jedna od tih okolnosti ne opravdava bilo kakvo ublažavanje kazne zatvora ispod zakonskog minimuma ili smanjivanje trajanja, s obzirom da ovaj sud smatra da ovom optuženom treba trajno prevaspitavanje i da se specijalna i generalna prevencija može postići samo ovako izrečenom kaznom zatvora. Vidljivo je da na optuženog ranije osude nisu djelovale i kako je optuženi izrazio jednu značajnu upornost pri vršenju krivičnog djela neovlaštene prodaje droge, to ovaj sud smatra da odlazak optuženog u

⁵ Vidi presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 46 0 K 102251 23 Kž od 13.11.2023. godine, Broj: 46 0 K 094377 22 Kž od 14.06.2022. godine, kao i 46 0 K 094957 22 Kž od 24.05.2022. godine, 46 0 K 095886 24 Kž od 26.08.2024. godine, 46 0 K 102880 24 Kž 2 od 09.09.2024. godine i 46 0 K 081742 19 Kž 3 od 07.12.2018. godine.

zatvor na period, koji je određen ovom presudom ustvari i jeste prikladna kazna, koja će se za ovo djelo i izvršiti nad ovim optuženim ali i uputiti poruka široj društvenoj zajednici da su ova krivična djela izuzetno opasna i kažnjiva u skaldu sa propisanim rasponom.

Na temelju odredbe člana 57. stav 1. KZF BiH u naprijed izrečenu kaznu od 4 godine, sud je optuženom uračunao vrijeme lišenja slobode od dana 03.11.2022.godine od 09,00 sati i dalje kao i vrijeme koje je optuženi E.H. proveo u pritvoru od dana 04.11.2022.godine od 09,00 h do dana.03.02.2023. godine u 9,00 h.

Na temelju odredaba člana 78. Stav (1) KZ F BiH , a u vezi sa članom 238. stav 4. KZ FBiH od optuženog E.H. trajno oduzeo opojnu drogu i to: opojna droga amfetamin neto mase 7,066 grama (trag 1.) i opojna droga cannabis neto mase 6,949 grama (trag 2.) i 3,202 grama (trag 5.) sve upakovano u bijelu kovertu oznake prilog uz akt broj: 09-18/2-03-5-2150 privremeno oduzeta po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine, a koja će se uništiti po pravomoćnosti presude.

Na temelju odredbe člana 78. stav 1. KZ F BiH sud je od optuženog E.H. trajno oduzeo predmeti upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela I to mobilni telefon marke: Apple Iphone 6, (trag 3.) IMEI brojeva: ..., pretplatničkog broj: ..., upakovan u bijelu kovertu oznake prilog uz akt broj: 09-18-18/1-03-5-2150 a koji je privremeno oduzet po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine, za kojeg je nesporno utvrđeno da ga je koristio za komunikaciju sa konzumentima i pomoću kojeg je prodavao opojnu drogu, te će se isti uništiti po pravomoćnosti presude.

Na temelju odredbe 114. KZ FBIH od optuženog E.H. se oduzeo novac u apoenima 5x20 Eura, serijskoj broja novčanica: UB9302755511, UB1747986563, SE3059334344, RA5354130642, NA4819155067, sve upakovano u malu plavu kovertu oznake E.H. TRAG br.4 – 5 papirnih novčanica u apoenu od 20 Eura, privremeno oduzeto po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP Travnik broj: 02/3-3-98/22 od 03.11.2022.godine, a koji novac će biti uplaćen na račun za posebne namjene - konto Federalne Agencije za upravljanje oduzetom imovinom po pravomoćnosti presude, a na temelju odredbe člana 10. stav 1. i stav 7. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom FBIH.⁶

Na temelju odredbe člana 202. stav 1. ZKP F BiH, optuženi E.H. se obavezuje da naknadi troškove krivičnog postupka i to troškove dolaska svjedoka S.L. na relaciji Travnik – Bugojno – Travnik na tri glavna pretresa u iznosu od **120,00 (stotinu i dvadeset) KM**, troškove službene odbrane po branitelju Mesudu Duvnjaku o čemu će sud donijeti posebno rješenje, kada se pribave konačni podaci o tim troškovima, te troškove paušalnog iznosa od **200,00 (dvije stotine) KM** u roku od 1 (jedan) mjesec dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Zapisničarka:

S U D I J A

⁶ (Službene novine FBIH 71/14)

Maida Cetin

Sonsirej Radivojević

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude dopuštena je žalba Kantonalnom sudu u Novom Travniku, u roku od 15 dana od dana dostavljanja, pismeno putem ovog suda.